

คณะกรรมการประสานงานและวางแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ร่างแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่หก. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2529.

จักรกฤษณ์ บุรณะสัมฤทธิ์. "การถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมขนาดย่อม," ใน
เทคโนโลยีกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ชุติมา สัจจานันท์. สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.

ชูศรี วงศ์รัคนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปก
เจริญผล, 2525.

นงลักษณ์ ไม่น่ายกิง. "ห้องสมุดสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ," ใน ห้องสมุดเฉพาะ
และศูนย์เอกสาร, หน้า 41-46. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

_____. "ห้องสมุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ," ใน ห้องสมุดเฉพาะและศูนย์เอกสาร,
หน้า 37-40. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

นวลจันทร์ รัตนากร. ห้องสมุดเฉพาะ (Special Libraries). กรุงเทพฯ: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.

นามส่งเคราะห์ส่วนราชการไทย (Thai Government Organization Directory).

พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: กองข่าวต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ สำนัก
นายกรัฐมนตรี, 2530.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤกษศาสตร์. ฉบับปรับปรุงแก้ไข.

กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า, 2529.

ประยงค์ พัฒนกิจจำวญ. "ท้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย," ใน ท้องสมุดเฉพาะและศูนย์เอกสาร, หน้า 32. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

พาณิชย์, กระทรวง. กระทรวงพาณิชย์ครบรอบ 67 ปี วันที่ 27 สิงหาคม 2530.

กรุงเทพฯ: 2530.

ไพศาล ชัยมงคล. รัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, 2516.

แมนมาส ชาลิต และลมุล รัตดากร. "ระบบสารนิเทศแห่งชาติ," ใน การสร้างสังคม การอ่านและการใช้สารนิเทศ, หน้า 32. แมนมาส ชาลิต, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: สมาคมท้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.

รัฐกร อัครธีรยุทธ, บรรณาธิการ. เมืองไทยเป็นนิคส์ คนไทยจะได้อะไร. กรุงเทพฯ: ดอกเบี๋ย, 2531.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. กรุงเทพฯ: 2493.

_____. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: 2530.

_____. ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: 2530.

โรงงานอุตสาหกรรม, กรม. สถิติและจำนวนโรงงาน/เงินลงทุน/คนงาน ของโรงงานที่ได้ รับอนุญาตให้ตั้ง/ขยาย/ประกอบกิจการ ปี 2530. กรุงเทพฯ: 2531.

ลมุล รัตดากร และคณะ. "ระบบและบริการท้องสมุดเพื่อการพัฒนา: บทนำ," ใน ระบบและบริการท้องสมุดเพื่อการพัฒนา, หน้า 91-101. ชูติมา สัจจามันท์, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: สมาคมท้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2528.

ส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), สมาคม. ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี. ความต้องการ
ทางด้านข่าวสารข้อมูลของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อย. กรุงเทพฯ:
2530.

สุทธิลักษณ์ อัมพันธวงศ์. บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____. วิวัฒนาการห้องสมุดและบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. ชมรมห้องสมุดเฉพาะ. ทำเนียบนามห้องสมุดเฉพาะ
ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: 2528.

อุทัย สุภินิตย์. ประมวลศัพท์กฎหมายไทยในอดีตและปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ประกายพริก,
2526.

อุตสาหกรรม, กระทรวง. ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมไทย. กรุงเทพฯ: 2526.

_____. อุตสาหกรรม '31. กรุงเทพฯ: 2531.

บทความ

กฤติยา อัดฉากร. "ระบบสารนิเทศและบริการ." วารสารวิทยบริการ 7(กรกฎาคม
2528): 26-31.

จ้อย นันทวิชัยรินทร์, ม.ล. "ระบบสารนิเทศและการเข้าถึงความรู้." วารสารบรรณารักษ
ศาสตร์ 6(กรกฎาคม 2529): 39-44.

ครุณา สมบูรณ์กุล. "ศูนย์สนเทศ (Information Center)." วารสารวิทยบริการ
7(กรกฎาคม 2528): 15-25.

ทัศนีย์ จารุสมบัติ และ ชัยฉลอง อิศวเสนา. "ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี สมาคมส่งเสริม
เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)." วารสารห้องสมุด 32 (มกราคม-มีนาคม
2531): 38-45.

นงลักษณ์ ไม่น่ายกใจ. "บริการสนเทศ ความหมายและประเภท." วารสารห้องสมุด
27(มกราคม-มีนาคม 2526): 17-23.

ประจวบ ชัยสาส์น. "บทสัมภาษณ์: เปิดศักราชยุคใหม่ เศรษฐกิจประเทศไทย อุตสาหกรรม
และเกษตรกรรม ทางเลือกที่ต้องพัฒนาไปพร้อมกัน." ธุรกิจก้าวหน้า 1(มกราคม
2532): 21-24.

"พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474." ราชกิจจานุเบกษา 48(5 เมษายน
2474): 1-27.

หาญ อิศรเสนา ๗ อรุณา. "บทสัมภาษณ์: เปิดศักราชยุคใหม่ เศรษฐกิจประเทศไทย
อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ทางเลือกที่ต้องพัฒนาไปพร้อมกัน." ธุรกิจก้าวหน้า
1(มกราคม 2532): 29-30.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, สำนักงาน. "จาก ISONET ถึงศูนย์สนเทศมาตรฐานของ
ไทย." สมอสาร (ตุลาคม 2529): 9.

แก่นมาศ ชวลิต. "นโยบายสารนิเทศและระบบสารนิเทศแห่งชาติ." วารสารห้องสมุด.
29(มีนาคม 2528): 5-15.

เอกสารอื่น ๆ

กรรณิการ์ เติงพิบูลย์. "แหล่งข้อมูลทางอุตสาหกรรม." การบรรยายทางวิชาการ ๗
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 3 กันยายน 2531. (เทปบันทึกภาพ).
1 ม้วน. 30 นาที.

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย. รายงานประจำปี 2527. กรุงเทพฯ: 2528.

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. "โอกาสพิเศษสำหรับนักลงทุน." กรุงเทพฯ:
รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2531. (จุลสาร)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. ห้องสมุดกลาง. "คู่มือการใช้ห้องสมุดกลาง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ." กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (จุลสาร).

เกษม เขียวกานนท์. "แหล่งข้อมูลทางอุตสาหกรรม." การบรรยายทางวิชาการ ณ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 3 กันยายน 2531. (เทปบันทึกภาพ), 1 ม้วน. 30 นาที.

คณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สำนักงาน. รายงานประจำปี 2530. กรุงเทพฯ: กพท., 2530.

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักงาน. "คู่มือการขอรับการส่งเสริมการลงทุน." กรุงเทพฯ: 2531. (จุลสาร)

_____. สถิติการส่งเสริมการลงทุนประจำเดือนสิงหาคม 2531. กรุงเทพฯ: 2531. (เอกสารอัดสำเนา)

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม, สำนักงาน. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม 2505... แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2508. กรุงเทพฯ: 2509.

คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. "ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติของประเทศไทย." เอกสารในการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 6 เสนอที่หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 1-3 มิถุนายน 2531. (อัดสำเนา)

จันทิภา หุ่นจันทร์. "ห้องสมุดด้านการเกษตรในประเทศไทย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

เจโทร, สำนักงาน. "เจโทรคืออะไร?" กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (จุลสาร)

ณรงค์ นิตยาพร. "ความต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
ฉบับที่ 6." เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง กิจกรรมห้องสมุดเพื่อสนอง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 เสนอที่โรงแรมบางกอกพาเลซ,
26 มกราคม 2530. (อัดสำเนา)

ทวีลักษณ์ บุญคง. "เอกสารสิทธิบัตร-ภูมิทรัพย์สินทางปัญญาและเทคโนโลยี." กรุงเทพฯ:
กรมวิทยาศาสตร์บริการ, ม.ป.ป. (อัดสำเนา)

ทะเบียนการค้า, กรม. "ความรู้เกี่ยวกับสิทธิบัตร." กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (จุลสาร).

เทคโนโลยีที่เหมาะสม, สมาคม. รายงานประจำปีของสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม
2526-2529. กรุงเทพฯ: 2529.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. "ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ." กรุงเทพฯ: 2525.
(จุลสาร)

นวนิตย์ อินทรามะ. "การจัดระบบสารนิเทศแห่งชาติในประเทศไทย." กรุงเทพฯ:
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2520. (อัดสำเนา)

บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. "บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย."
ไทย." กรุงเทพฯ: 2530. (จุลสาร)

พัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและโลหะการ, สถาบัน. "MIDI Grand Openning,
May 25, 1988." กรุงเทพฯ: 2531. (จุลสาร)

พัชชา อารีย์วัฒน์. "แหล่งข้อมูลทางอุตสาหกรรม." เอกสารประกอบการบรรยายทาง
วิชาการ ๗ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 3 กันยายน 2531.
(อัดสำเนา)

ศิวลศิลป์ วิวัฒน์พงศ์. "ห้องสมุดด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย."

วิทยานิพนธ์ปริญาโททางบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, สำนักงาน. "พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พุทธศักราช 2511." กรุงเทพฯ: 2521. (อัดสำเนา)

ยูเนสโก และ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน. "ระบบสารนิเทศด้าน
วิศวกรรม." เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ เสนอที่
โรงแรมอิมพีเรียล, 6-7 มกราคม 2531. (อัดสำเนา)

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. "สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท)." กรุงเทพฯ: 2527. (จุลสาร)

วิชิต ปุณสวัสดิ์. "แหล่งข้อมูลทางอุตสาหกรรม." เอกสารประกอบการบรรยายทางวิชาการ
ณ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 3 กันยายน 2531. (อัดสำเนา)

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน, กระทรวง. รายงานประจำปี 2528 การพึ่ง
ตนเองด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: 2529.

____. "ศูนย์บริการประสานงานเอกชน." กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (อัดสำเนา)

____. "ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ." กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (จุลสาร)

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง.

"ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี." กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (จุลสาร)

"ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (สอ.)." เอกสารการสัมมนา
ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 6 เรื่อง ห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษากับระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติของประเทศไทย เสนอที่
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 1-3 มิถุนายน 2531. (อัดสำเนา)

ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย. รายงานประจำปี 2530. กรุงเทพฯ:
ศบอ., 2530.

ศูนย์สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. "คู่มือข่าวสารทาง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี." เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง
การจัดการศูนย์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เสนอที่ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น), 22-23 กุมภาพันธ์ 2531. (อัดสำเนา)

ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย. "ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย."
กรุงเทพฯ ม.ป.ป. (จุลสาร)

ส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), สมาคม. "สสท. วันนี้." กรุงเทพฯ: สสท., 2531.
(จุลสาร)

ส่งเสริมอุตสาหกรรม, กรม. "บริการของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมแก่ผู้อำนวยการ
อุตสาหกรรมและประชาชนผู้สนใจ." กรุงเทพฯ: 2527. (จุลสาร)

____. "ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรม." กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. (จุลสาร)

____. "โครงการบริการข้อมูลอุตสาหกรรมในชนบท: ISU (Rural Industry
Information Services Unit)." กรุงเทพฯ: 2529. (อัดสำเนา)

อุทัย ทุคิยะโพธิ์. "ระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งประเทศไทย." เอกสารประกอบการ
สัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดอุดมศึกษา ครั้งที่ 6 เรื่อง ห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษากับระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติของประเทศไทย เสนอที่
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 1-3 มิถุนายน 2531. (อัดสำเนา)

เออร์วิน บูลเลอร์. "บทบาทของภาคเอกชนที่จะช่วยผลักดันการก้าวไปสู่ความเป็นนิคส์."
เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง เส้นทางพัฒนาอุตสาหกรรมไทยสู่ความเป็นนิคส์
เสนอที่ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 26 พฤษภาคม 2531. (อัด
สำเนา)

สัมภาษณ์

กนกวรรณ สุภกิจ. บรรณาธิการห้องสมุดบริษัทปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด. สัมภาษณ์,

3 กุมภาพันธ์ 2532.

กรรณิการ์ เดียงทิบูลย์. หัวหน้าศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด.

สัมภาษณ์, 17 กุมภาพันธ์ 2532.

จันทร์ดี ศรีมหาสงคราม. เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการข่าวสารและข้อมูล หอการค้าไทย.

สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2532.

จินตนา มานะธรรม. บรรณาธิการห้องสมุดกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. สัมภาษณ์,

27 กุมภาพันธ์ 2532.

จิรจิตต์ ใจนวนิช. บรรณาธิการห้องสมุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ. สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์

2532.

จิรพันธ์ อินทรสมใจ. บรรณาธิการห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.

สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2532.

ฉลอง พันธุ์ทอง. หัวหน้าศูนย์ข้อมูลสหเทศทางวิทยาศาสตร์ กองวิชาการและวิเทศสัมพันธ์

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน. สัมภาษณ์,

27 กุมภาพันธ์ 2532.

ชนิดดา ไกรวิทย์วี. บรรณาธิการห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี. สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2532.

ช่อทิพย์ มงคลมาลัย. บรรณาธิการห้องสมุดสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. สัมภาษณ์,

17 มกราคม 2532.

ณรงค์ รัตนะ. ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน. สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2532.

นลินี วงศ์ณะชัย. บรรณารักษ์กองบริการเอกสารและห้องสมุด สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2532.

นันทนา สัตยวณิช. บรรณารักษ์ห้องสมุดฝ่ายช่าง กองวิศวกรรมฝ่ายช่าง บริษัทการบินไทย จำกัด. สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2532.

เปรมวัลย์ วาจิธร. บรรณารักษ์ห้องสมุดบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2532.

พัฒนา วิชฎล. บรรณารักษ์การมีโตรเลียมแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2532.

พันทิพา ชพานนท์. บรรณารักษ์ห้องสมุดกรมพาณิชย์สัมพันธ์. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2532.

เพชริน แพงทอง. บรรณารักษ์ห้องสมุดองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2532.

ขุนสิน วงศ์กตขุฑ. หัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดและศูนย์เอกสาร สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2532.

มยุรี ม่องหุดพันธ์. บรรณารักษ์หัวหน้าฝ่ายการเอกสาร กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ. สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2532.

มาลินี อยู่สำราญ. บรรณารักษ์ห้องสมุดสำนักงานฝึกอบรมและพัฒนา การรถไฟแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2532.

เรณู พงษ์สัมฤทธิ์. บรรณารักษ์ศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2532.

วรวรรณิ์ เดชสุข. บรรณารักษ์ห้องสมุดศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2532.

ศิวาพร สุภาวิทย์. หัวหน้าบรรณารักษ์ศูนย์สารนิเทศ กรมการค้าภายใน. สัมภาษณ์.

18 มกราคม 2532.

สมคิด ศิษย์ศรีสวัสดิ์. หัวหน้าฝ่ายขาย บริษัทโอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด. สัมภาษณ์.

16 มกราคม 2532.

สุกัลยา จิระวิทย์. หัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย.

สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2532.

สุชาย วัฒนคุณากุล. ผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรม บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด. สัมภาษณ์.

17 มกราคม 2532.

ภาษาอังกฤษ

Books

ALA Glossary of Library and Information Science. Chicago: American Library Association, 1983.

Grogan, Danis. Science and Technology: An Introduction to the Literature. 4th ed. London: Clive Bingley, 1982.

Harrod, Leonard Montague, ed. Harrod's Librarian's Glossary. 5th ed. London: Grower, 1984.

Houp, Kenneth W. and Pearsall, Thomas E. Reporting Technical Information. 4th ed. New York: Macmillan, 1980.

Johnson, Elmer D. History of Libraries in the Western World. 2nd ed. Metuchen, N. J.: Scarecrow Press, 1970.

- Mount, Ellis. Special Libraries and Information Centers: An Introductory Text. New York: Special Libraries Association, 1983.
- Pruett, Nancy Jones. Scientific and Technical Libraries, Vol.2: Special Formats and Subject Areas. London: Academic Press, 1986.
- Saracevic, Tefko and Wood, Judith B. Consolidation of Information: A Handbook on Evaluation, Restructuring and Repackaging of Scientific and Technical Information. Paris: UNESCO, 1981.
- Strauss, Lucille J.; Strieby, Irene M.; and Brown, Alperta L. Scientific and Technical Libraries: Their Organization and Administration. New York: Interscience, 1964.

Articles

- Ambim, Fla. "Public Technical Library Services to Industry." In Information Work Today pp.33-41. Edited by Bernard Houghton Fla. London: Clive Bingley, 1967.
- Bonn, George S. "Literature of Science and Technology." In McGraw-Hill Encyclopedia of Science and Technology pp. 754-760. 5th. ed. New York: McGraw-Hill, 1982.
- Broadman, Estall. "Special Libraries." Encyclopedia Americana 17(1974): 349-351.

Subramanyam, K. "Scientific Literature." In Encyclopedia of Library and Information Science Vol 10. pp 376-548, Edited by Allen Kent, Harold Lancour and Jay E. Daily. New York: Marcel Dekker, 1979.

Subraamanyam, K. "Technical Literature." In Encyclopedia of Library and Information Science Vol 30 pp. 144-209. Edited by Allen Kent, Harold Lancour and Jay E. Daily. New York: Marcel Dekker, 1980.

Sundhari Hansasuta. "Special Library and Information Centers." In Encyclopedia of Library and Information Science. Vol. 43 pp. 268-270. Edited by Allen Kent. New York: Marcel Dekker, 1988.

Other Materials

The Federation for Documentation and Commission for Asia and Oceania (FID/CAO). Transfer of Technological Information to Industry: Proceedings of the FID/CAO 9th General Assembly and Congress. Bangkok: FID/CAO, 1986.

Nathabhol Khanthachai and Nitayaporn Ratanachompoo. "Information Exchange System for Technology Transfer in ASEAN Countries: Thailand Country Paper." n.p.: n.d. (Mimeographed)

Pakorn Adulbhan. "Transfer of Technological Information to Industry: A Case of Thailand." In Transfer of Technological Information to Industry: Proceedings of the FID/CAO 9th

General Assembly and Congress pp.239-242. Bangkok: The International Federation for Documentation and Commission for Asia and Oceania (FID/CAO), 1986.

Scientific and Technical Development Board. "The Proposed STDB Information Services Program." Bangkok: STDB, 1988.
(Pamphlet)

Thailand Development Research Institute Foundation. "Thailand Development Research Institute: TDRI." Bangkok: n.d.
(Pamphlet)

Tweelak Boonkong. "Main Source of Technological Information Available to Industry in Thailand." In Transfer of Technological Information to Industry: Proceedings of the FID/CAO 9th General Assmbly and Congress pp.177-108. Bangkok: The International Federation for Documentation and Commission for Asia and Oceania (FID/CAO), 1986.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

จำนวนอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวนอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ประเภทและจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนไว้กับกรมโรงงาน
อุตสาหกรรมเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2530 (กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองควบคุมโรงงาน 2530 :
1-37) มีดังต่อไปนี้

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน		
	กทม.	ต่างจังหวัด	รวม
1. อุตสาหกรรมแก้ว	25	20	45
2. อุตสาหกรรมกระดาษและเยื่อกระดาษ และ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	308	93	402
3. โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	20	51	71
4. อุตสาหกรรมกาสิโน	1,315	110	1,425
5. อุตสาหกรรมข้าว ผลิตภัณฑ์จากข้าว และผลิตภัณฑ์ กลีกรวมอื่น ๆ	517	50,846	51,363
6. อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	166	265	431
7. อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง	61	12	73
8. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	1,556	166	1,722
9. อุตสาหกรรมเครื่องไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า	353	133	486
10. อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	1,207	455	1,662
11. อุตสาหกรรมเครื่องยนต์และเครื่องจักร	531	3,115	3,646
12. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนเครื่องจักรกลและอะไหล่ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง	2,327	501	2,828
13. อุตสาหกรรมเชือก คาน้ำย แห หรืออวน	22	35	57

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน		
	กทม.	ต่างจังหวัด	รวม
14. อุตสาหกรรมซีเมนต์	176	1,101	1,277
15. อุตสาหกรรมเซรามิกส์	20	765	785
16. อุตสาหกรรมท่อเรือ	75	231	306
17. อุตสาหกรรมน้ำตาล	9	146	155
18. อุตสาหกรรมน้ำแข็งและห้องเย็น	110	715	825
19. อุตสาหกรรมน้ำมันพืชและสัตว์	36	149	185
20. อุตสาหกรรมการประกอบรถยนต์ รถราง รถไฟ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน	1,916	2,929	4,845
21. อุตสาหกรรมผลิตล้อเลื่อนหรือที่ขับเคลื่อนด้วย แรงคนหรือสัตว์ซึ่งมีใช้จักรยาน	24	4	28
22. อุตสาหกรรมผลิตนาฬิกา เครื่องวัดเวลา หรือ ชิ้นส่วนของนาฬิกาหรือเครื่องวัดเวลา	17	2	19
23. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑพลาสติก	1,013	242	1,255
24. อุตสาหกรรมฟอกหนังและผลิตภัณฑเครื่องหนัง	342	200	542
25. อุตสาหกรรมยา	214	90	295
26. อุตสาหกรรมยาสูบ	13	282	295
27. อุตสาหกรรมอาหารและผลิตภัณฑจากอาหาร	225	365	590
28. อุตสาหกรรมโรงเลื่อยจักรและผลิตภัณฑจากไม้	1,522	2,770	4,292
29. อุตสาหกรรมเหล็ก	453	395	848
30. อุตสาหกรรมโลหะและผลิตภัณฑโลหะ	818	790	1,608
31. อุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้างพื้นฐาน	-	694	694
32. อุตสาหกรรมสี	61	64	125
33. อุตสาหกรรมสุรา เบียร์ น้ำส้ม และแอลกอฮอล์	6	47	53
34. อุตสาหกรรมสิ่งทอ	482	641	1,123

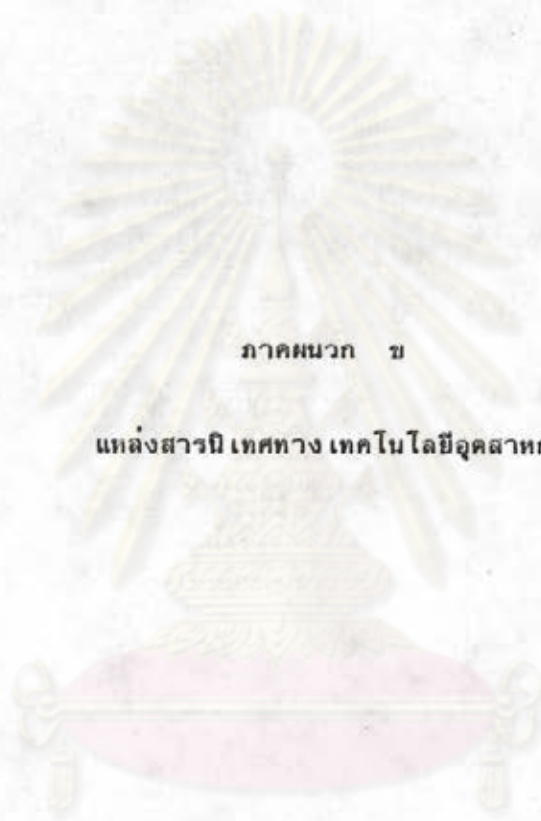
ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน		
	กทม.	ต่างจังหวัด	รวม
35. อุตสาหกรรมจากเส้นใยที่ไม่ได้ผลิตโดยการดักหรือทอ	25	41	66
36. อุตสาหกรรมอาหาร	494	1,167	1,661
37. อุตสาหกรรมอาหารสัตว์	27	227	254
38. อุตสาหกรรมอุปกรณ์การแพทย์	46	18	64
39. อุตสาหกรรมอัญมณี	166	7	173
40. อุตสาหกรรมอากาศยาน	2	-	2
41. อุตสาหกรรมอื่น ๆ			
41.1 โรงงานผลิต เครื่องดนตรี	13	1	14
41.2 โรงงานผลิต เครื่องกีฬา	16	8	24
41.3 การทำเครื่องเล่น	29	7	36
41.4 การทำเครื่องเขียนหรือ เครื่องวาดภาพ	19	1	20
41.5 การทำเครื่องประดับสำหรับการแสดง	5	-	5
41.6 การทำร่ม ไม้เท้า ขนนก ดอกไม้เทียน กระดุม ไม้กวาด แปรง ไม้ตะเกียง ไฟฟ้า กล้องยาสูบ หรือกล้องถ่ายรูป	32	13	45
41.7 การทำป้าย ตรา เครื่องหมาย เครื่องโฆษณาสินค้า แม่พิมพ์ลวด ที่คลุมหม	60	2	62
41.8 โรงงานชักจืด ชักแห้ง ชักฟอก รีด อัด หรือย้อม	19	12	31
41.9 โรงงานผลิตส่งหรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	1	13	14
41.10 โรงงานบรรจุสินค้าในภาชนะโดยไม่มีการผลิต	83	128	211
41.11 โรงงานซ่อมผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ระบุนการซ่อมไว้ในลำดับใด	39	14	53
รวม	17,017	70,083	87,091

หมายเหตุ

1. จำนวนโรงงานนี้ไม่รวมถึงโรงงานในเขตความรับผิดชอบของนิคมอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และโรงงานที่จังหวัด เป็นผู้พิจารณา ออกใบอนุญาตฯ
2. จำนวนโรงงานเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2530 เป็นโรงงานที่มีใบอนุญาตถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512

นอกจากโรงงานข้างต้นแล้ว ยังมีอุตสาหกรรมอีกส่วนหนึ่งซึ่งมีทั้งที่เป็นของคนไทย 100% และที่มีการลงทุนร่วมกับต่างประเทศ สถิติเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2531 มีผู้ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) นับตั้งแต่ พ.ศ. 2513-สิงหาคม พ.ศ. 2531 รวมทั้งสิ้น 8,145 ราย มีจำนวนบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวน 5,180 ราย (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน 2531: D-1)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในประเทศไทย

แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในประเทศไทย สามารถจัดแบ่งตามสังกัดของหน่วยงานได้เป็น 4 ประเภทคือ แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในหน่วยงานราชการ รวมถึงทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในหน่วยงานเอกชน และหน่วยงานอิสระ หรือองค์กรระหว่างประเทศ

ในส่วนที่กล่าวถึงประวัติและพัฒนาการของแหล่งสารนิเทศ สังกัดหน่วยงานราชการและหน่วยงานอิสระ ซึ่งเป็นห้องสมุดเฉพาะ/ศูนย์สารนิเทศในสถาบันอุดมศึกษา จะไม่รวมไว้ในวิทยานิพนธ์นี้ เนื่องจากมีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศเหล่านั้นแล้ว สำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานเอกชนจะกล่าวถึง เฉพาะหน่วยงานที่มีการดำเนินงาน เทคนิคงานบริการ หรือมีบุคลากรรับผิดชอบแล้ว เท่านั้น บางแห่งมิได้นำมากล่าว เพราะกิจการของแหล่งสารนิเทศหลายแห่งมีสภาพ เป็นที่เก็บหนังสือ เท่านั้น บางแห่งกำลังเริ่มกิจการใหม่ ซึ่งขาดทั้งบุคลากร งบประมาณ และวัสดุสารนิเทศ

สำหรับประวัติและพัฒนาการของแหล่งสารนิเทศซึ่งสังกัดหน่วยงานทั้ง 4 ประเภท สามารถสรุปได้ดังนี้

หน่วยงานราชการ

หน่วยงานราชการนอกจากจะเป็นผู้จัดทำสิ่งพิมพ์รัฐบาลอันเป็นผลจากการปฏิบัติจากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ในขอบเขตตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานแล้ว ยังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ อันนำไปสู่การผลิตและเผยแพร่สารนิเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น การจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ การให้การศึกษาดูงาน ฝึกงาน การฝึกอบรม สาธิต การจัดนิทรรศการ การให้คำแนะนำปรึกษา การเสนอรายการความรู้ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และทางสื่อมวลชนต่าง ๆ การเป็นแหล่งวิทยากร การให้ความร่วมมือประสานงาน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้และสารนิเทศกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และที่สำคัญคือการ

ให้บริการข้อมูลข่าวสารความรู้ ซึ่งแต่ละกรมจะมีหน่วยประชาสัมพันธ์เป็นศูนย์กลางติดต่อและ
เผยแพร่สารนิเทศของหน่วยงาน ในหน่วยงานระดับกอง ให้บริการด้านวิชาการและสารนิเทศ
ที่เกี่ยวข้องโดยตรง (ชุดิมา สัจจามันท์ 2530: 185-186)

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า สารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีอยู่ในหน่วย
ราชการที่สำคัญดังต่อไปนี้

สำนักนายกรัฐมนตรีย ในสำนักนายกรัฐมนตรียมีหน่วยงานในสังกัดที่เผยแพร่
สารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมคือ

1. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน รัฐบาลไทยมอบหมายให้
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) ให้การ
สนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศโดยเป็นการค้าแบบเสรี และมีนโยบายที่จะไม่
ยึดกิจการลงทุนของชาวต่างชาติเข้าเป็นของรัฐ นักลงทุนสามารถเข้ามาลงทุนโดยไม่ผ่าน
BOI ก็ได้ นักลงทุนสามารถใช้บริการด้านข่าวสารและสิ่งอำนวยความสะดวกของ BOI ได้
ทุกเมื่อ แผนการส่งเสริมการลงทุนของ BOI เน้นหนักใน 6 แนวทางดังนี้

1. เพิ่มสิ่งจูงใจในอุตสาหกรรมที่จัดอยู่ในลำดับความสำคัญสูง โดยเฉพาะ
อุตสาหกรรมส่งออก

2. แสวงหาโครงการลงทุนใหม่ ๆ เป็นผู้ร่วมทุนชาวต่างประเทศให้เข้า
มาในลักษณะ Joint Venture

3. เร่งส่งเสริมอุตสาหกรรมในภูมิภาคเน้นการใช้แรงงานและวัตถุดิบใน
ท้องถิ่นนั้น ๆ

4. ปรับปรุงภาพจน์ด้านการส่งเสริมการลงทุน

5. ปรับปรุงหลักเกณฑ์และสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักลงทุน เช่น ลดภาษีรายได้

นิติบุคคล

6 ปรับปรุงการบริหารงานภายใน BOI ให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว เช่น การตั้ง One-stop Service Center (รัฐกร อัสตราธิรพุทธ, บรรณาธิการ 2531: 171-172)

สำหรับกิจการที่รัฐบาลจะให้การส่งเสริมการลงทุนมี 6 หมวดหลักคือ

7. หมวดผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลจากการเกษตร
8. หมวดแร่/โลหะ และ เซรามิกส์
9. หมวดเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี
10. หมวดเครื่องกลและเครื่องไฟฟ้า
11. หมวดผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น นาฬิกา กล้องถ่ายรูป พลาสติกภัณฑ์ เป็นต้น
12. หมวดบริการ

2. กองเผยแพร่และบริการ กองเผยแพร่และบริการดำเนินการเผยแพร่และชักจูงให้เกิดการลงทุนในประเทศโดยการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และการจัดทำหนังสือและข่าวต่าง ๆ กองเผยแพร่ฯ แบ่งหน่วยงานภายในเป็น 4 ฝ่ายคือ ฝ่ายเผยแพร่ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ฝ่ายเอกสาร และฝ่ายธุรการ

บุคลากรของกองเผยแพร่ฯ ที่อำนวยความสะดวกให้นักลงทุนและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีทั้งหมด 25 คน บุคลากรทุกคน เป็นข้าราชการพลเรือน นอกจากมีหน้าที่บริการผู้มาติดต่อแล้ว ยังจัดทำวารสารการลงทุนเผยแพร่ และจัดทำสิ่งพิมพ์อื่นเผยแพร่แล้วแต่โอกาส (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน 2531: 1-40)

ฐานข้อมูลที่สำคัญของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนคือ ฐานข้อมูล INVESTMENT เก็บข้อมูลสถิติโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2531: 3)

3. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติมีชื่อเดิมว่า สำนักงานสถิติกลาง เป็นหน่วยงานที่ขึ้นกับสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ต่อมาได้มีการแยก

สำนักงานสถิติกลางออกจากสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานสถิติแห่งชาติ ขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่เก็บข้อมูล และรวบรวมสถิติ ส่งเสริมและพัฒนางานสถิติของรัฐและเอกชน ประสานงานกับหน่วยสถิติใน การรวบรวมประเมินผลและวิเคราะห์สถิติ แนะนำและให้คำปรึกษาแก่หน่วยสถิติของส่วน ราชการเกี่ยวกับแผนงานและระเบียบวิธีทางสถิติ เป็นแหล่งกลางในการประมวลผลข้อมูลสถิติ ด้วยเครื่องจักร ร่วมมือและประสานงานทางด้านสถิติกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่าง ประเทศ (นงส. 2521 : 37) สำนักงานสถิติแห่งชาติมีฐานข้อมูลที่สำคัญสอง ฐานคือ COMP DG แจกจ่ายและสมรรถนะของระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในหน่วยราชการและ รัฐวิสาหกิจ และ POP DB ให้ข้อมูลสถิติทั่ว ๆ ไปทางด้านประชากร (คณะกรรมการพัฒนา ท้องสมุทศตวรรษที่ 2531 : 3)

ท้องสมุทศตวรรษที่ 2531 ท้องสมุทศตวรรษที่ 2531 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2506 หลังจากที่แยกหน่วยงานจากสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่ง ชาติโดยแยกหนังสือด้านสถิติออกจากท้องสมุทศตวรรษที่ 2519 ใน พ.ศ. 2519 (นงส. 2521 : 37)

วัตถุประสงค์ของท้องสมุทศตวรรษที่ 2531

- ก. เพื่อ เป็นที่ เก็บรวบรวม เอกสารที่สำนักงานสถิติแห่งชาติพิมพ์ เผยแพร่
- ข. เพื่อ จัดทำ ให้ เป็น ศูนย์ กลาง รวบรวม เอกสาร เชิง สถิติ ทุก ชนิด ของ ประเทศ และ ต่าง ประเทศ
- ค. เพื่อ ให้ ความ รู้ และ บริการ แก่ ข้าราชการ และ เจ้าหน้าที่ ของ สำนักงานฯ ตลอดจน นิสิต นักศึกษา และ บุคคล ทั่ว ไป

ท้องสมุทศตวรรษที่ 2531 เป็น แขนง ขึ้น กับ ฝ่าย วิชาการ วัสดุ สารนิเทศ ของ ท้องสมุทศตวรรษที่ 2531 สาขา วิชา สถิติ และ คอมพิวเตอร์ บริการ ที่ จัด เป็น พิเศษ สำหรับ บุคคล ใน วงการ ธุรกิจ และ อุตสาหกรรม คือ เผยแพร่ สารนิเทศ สถิติ ทาง ด้าน ธุรกิจ และ อุตสาหกรรม (จิระ จิตต์ ไรจนวณิช, สัมภาษณ์)

กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี โดยให้เอกชนสามารถดำเนินธุรกิจการค้าได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีหน้าที่และบทบาทในการจัดระเบียบการค้าภายในและการค้าระหว่างประเทศเพื่อให้เป็นธรรมแก่ผู้ผลิตและผู้ส่งออก ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมอันช่วยความสะดวกทางการตลาดของประเทศ ส่งเสริม เร่งรัด พัฒนาการผลิตและการส่งออกของประเทศเพื่อ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และพัฒนาการ นอกจากนี้ยังดำเนินงานเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงรักษาสีทธิประโยชน์ทางการค้าของประเทศ (กระทรวงพาณิชย์ 2530: 1) แหล่งสารนิเทศในกระทรวงพาณิชย์มีดังนี้

1. กรมการค้าต่างประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ทั้ง ส่งเสริมการส่งออกและจัดระเบียบการนำเข้า สารนิเทศที่น่าสนใจในกรมการค้าภายในมี ดังนี้

1.1 กองส่งเสริมสินค้าออก จัดทำข้อมูลสถิติจากเอกสารใบอนุญาต (Licence) ของสินค้าส่งออก เป็นรายเดือน นอกจากนี้จัดทำรายงานการจัดสรรข้อมูลหลัก รายปีให้แก่ผู้ส่งออกแต่ละรายแยกตามประเทศและชนิดสินค้า ให้ข้อมูลสถิติจากเอกสารหนังสือ รับรองหรือใบรับรอง (Certificate) สินค้ามันสำปะหลังรายเดือน สินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) เป็นรายงานปริมาณ-มูลค่าสินค้ารายประเทศ รายสินค้า เป็นรายเดือน

1.2 กองควบคุมสินค้า มีข้อมูลสถิติจากเอกสารใบอนุญาต (Licence) สินค้าที่อยู่ในข่ายการควบคุม การนำเข้าและส่งออก ประมาณ 200 ราย จัดทำรายงานสถิติ เผยแพร่รายเดือนและรายปี นอกจากนี้ยังมีข้อมูลสถิติจากเอกสารอื่น ๆ เช่น รายงานสถิติ การนำเข้า-ส่งออกสินค้าของประเทศไทย ทะเบียนรายชื่อผู้นำเข้า-ส่งออก เป็นต้น

1.3 กองการค้าข้าว มีข้อมูลสถิติจากเอกสารใบอนุญาตการค้าข้าว ข้าวโพด และสถิติจากเอกสารอื่น ๆ รายเดือน

1.4 สำนักงานมาตรฐานสินค้า มีข้อมูลสถิติจากเอกสารหนังสือรับรอง หรือใบรับรอง (Certificate) รายงานปริมาณ-มูลค่าสินค้า มาตรฐานที่ส่งออกรายวัน

รายบัญชี รายเดือน และจัดทำรายงาน เปรียบเทียบด้วย (วิธีท ๒๕๓๑: ภาคผนวก ก; ไม่ปรากฏเลขหน้า)

๒. กรมการค้าภายใน มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาการค้าและการตลาดในประเทศ ส่งเสริมและรักษาความเป็นธรรมในการซื้อขายสินค้า กำกับและตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

๒.๑ กองสถิติการค้าตลาด ศูนย์ประมวลผลข้อมูล เผยแพร่ รายงานปริมาณข้าว (รายวัน/ปักษ์/เดือน) รายงานราคาพืชไร่ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ๆ (รายสัปดาห์) ข่าวเศรษฐกิจการค้าตลาด (รายสัปดาห์) ข้อมูลส่วนหนึ่งที่ไม่เปิดเผยคือ รายงานราคาขายข้าวข้าวเปลือก รายชื่อ-ที่อยู่ร้านค้าในความส่งเสริม ทะเบียนร้านค้า ทะเบียนคลังสินค้า และรายงานราคาสินค้าอุปโภคบริโภค (วิธีท ๒๕๓๑: ภาคผนวก ก; ไม่ปรากฏเลขหน้า) กรมการค้าภายในจัดทำฐานข้อมูล "การค้าภายใน" รายงานปริมาณผลผลิตสินค้าควบคุมราคาสินค้าและทะเบียนผู้ประกอบการค้า (คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ๒๕๓๑: ๑)

ศูนย์สารนิเทศกรมการค้าภายใน ศูนย์สารนิเทศกรมการค้าภายใน เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยสังกัดฝ่ายข้อมูลกรมการค้าภายใน ศูนย์สารนิเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลของกรมการค้าภายใน และให้บริการแก่หน่วยราชการ ธุรกิจ และเอกชน

ศูนย์สารนิเทศขึ้นตรงต่อผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัด โดยแบ่งส่วนงาน เป็นฝ่ายข้อมูล และมีงานย่อย ๓ งานคือ งานรวบรวมข้อมูล งานประมวลผล และงานเผยแพร่และห้องสมุด

ศูนย์สารนิเทศจัดเก็บสารนิเทศในสาขาวิชาการบริหาร การตลาด และข้อมูลของกรมการค้าภายใน โดยมีเป้าหมายจัดเก็บและบริการข้อมูลในสาขาวิชาเกี่ยวกับสินค้าทางการเกษตร (ศิวาพร สุภาวิทย์, สัมภาษณ์)

๓. กรมทะเบียนการค้า กรมทะเบียนการค้ามีหน้าที่รับจดทะเบียน จัดตั้ง แก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก และเสร็จการชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน จำกัด และทะเบียนพาณิชย์ ความคุมและส่งเสริมการจัดทำบัญชี รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รับจดทะเบียนสิทธิบัตร จัดทำสารบบเครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร จัดทำทะเบียนแบบเครื่องหมายการค้า และบริการสารนิเทศทางเทคโนโลยีแก่ผู้สนใจ นอกจากนี้ยังจัดเก็บ จัดทำ และรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับเอกสารทางทะเบียนธุรกิจ เอกสารงบการเงิน และเอกสารเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร เพื่อให้บริการเผยแพร่แก่ภาครัฐบาลและภาคเอกชน (กระทรวงพาณิชย์ 2530: 4) กรมทะเบียนการค้ามีฐานข้อมูลที่น่าสนใจหลายฐานข้อมูล (คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2531: 4) ดังนี้

๓.1 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ให้ข้อมูลผู้สอบบัญชีตั้งแต่เริ่มขึ้นทะเบียนผู้สอบ

๓.2 น้ำมัน เชื้อเพลิง แจ่งสถิติปริมาณน้ำมัน เชื้อเพลิง

๓.3 เครื่องหมายการค้า รายการเครื่องหมายการค้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ การต่ออายุ และการเบิก-จ่ายแท้ม

๓.4 ทะเบียนธุรกิจ เก็บประวัตินิติบุคคลตั้งใหม่และสารบบชื่อ

นอกจากนี้กรมทะเบียนการค้าเผยแพร่สารนิเทศด้านสถิติข้อมูลธุรกิจต่าง ๆ เป็นรายเดือนด้วย

4. กรมพาณิชย์สัมพันธ์ กรมพาณิชย์สัมพันธ์มีหน้าที่ส่งเสริมเผยแพร่ และเร่งรัดการส่งออกสินค้าไทย (กระทรวงพาณิชย์ 2530: 4) กรมพาณิชย์สัมพันธ์มีการจัดทำรายงานและข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ และศูนย์พาณิชย์กรรมในต่างประเทศ เช่น อู่ทางตลาดต่างประเทศ ภาวะเศรษฐกิจการค้า กฎระเบียบการนำเข้า สิทธิพิเศษทางการค้า จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นรายสะดวก สำนักข่าวพาณิชย์ของกรมายังจัดทำหนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์รายวัน และนิตยสารผู้ส่งออกรายบักษ์ จำหน่ายทั่วไปด้วย

ท้องสมุทกรมพาณิชย์สัมพันธ์นั้นใช้ชื่อว่า ฝ่ายเอกสารข้อมูลการค้า กองข้อมูลการค้า จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการนักธุรกิจ-ผู้ส่งออก และส่งเสริมการส่งออกของประเทศ

ฝ่ายเอกสารข้อมูลการค้าขึ้นตรงต่อกองข้อมูลการค้า โดยได้รับงบประมาณค่าเป็น การจากงบประมาณแผ่นดิน และได้รับเงินสนับสนุนจาก ITC (International Trade Center) เน้นการจัดเก็บและบริการด้านการค้าและการตลาด และให้บริการแก่บุคคลใน วงการธุรกิจและอุตสาหกรรม และข้าราชการ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา แต่การยืมออก นั้นให้สิทธิเฉพาะบุคคลภายในหน่วยงาน

สิ่งพิมพ์ที่ฝ่ายเอกสารจัดทำเพื่อจำหน่ายคือ Thailand Exporter Selected List (พันทิทา ขพานนท์, สัมภาษณ์)

5. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์รับผิดชอบงานวิชาการ ของกระทรวงพาณิชย์เพื่อเสนอแนะนโยบาย เป้าหมายแผนงาน มาตรการ และกลวิธีในทาง ปฏิบัติเกี่ยวกับการค้าภายในและการค้าต่างประเทศให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล (กระทรวงพาณิชย์ 2530: 4)

ท้องสมุทกรม เศรษฐกิจการพาณิชย์   ท้องสมุคมี วัตถุประสงค์ เพื่อ เผยแพร่ข้อมูลภาวะการค้า ภาวะเศรษฐกิจ แก่ข้าราชการและบุคคลภายนอก ท้องสมุคจัดเก็บและ บริการทางด้าน เศรษฐศาสตร์ ให้บริการข้อมูลแก่ข้าราชการ นักวิจัย นักวิชาการของกรมฯ บุคคลในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรมทั่วไป และอาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป การ ยืมหนังสือออกจากท้องสมุคให้สิทธิได้เฉพาะข้าราชการในสังกัดของกรมฯ (จินตนา มานะธรรม, สัมภาษณ์) นอกจากนี้กรม เศรษฐกิจการพาณิชย์ยังมีภารกิจหลักในการวางระบบ ข้อมูลข่าวสารของประเทศเพื่อเผยแพร่สู่ธุรกิจเอกชน เกษตรกร หน่วยงานรัฐ และประชาชน ผู้สนใจทั่วไปด้วย

โครงการข้อมูลข่าวสารการค้าของกระทรวงพาณิชย์มี วัตถุประสงค์ดังนี้

ก. เพื่อให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารการค้าของประเทศที่สมบูรณ์ทั้งในด้านการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผล วิเคราะห์ พยากรณ์ และเผยแพร่ที่เป็นระบบและมีมาตรฐาน สามารถสนองความต้องการของเกษตรกร ธุรกิจ เอกชน หน่วยงานของรัฐ และผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. เพื่อจำแนกและประมวลข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์วิจัยและพยากรณ์รายได้ประชาชาติและภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

โครงการระบบข้อมูลการค้าของประเทศเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2516 กรมการค้าต่างประเทศได้เสนอหลักการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้กับระบบข้อมูล มอบหมายให้กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์เป็นผู้ดำเนินงานในปี พ.ศ. 2518 ศูนย์สถิติการพาณิชย์ได้รับการยกฐานะเทียบเท่ากองหนึ่งของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ได้จัดระบบเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นดังนี้

ก. คลังข้อมูลทะเบียนธุรกิจ มีกรมทะเบียนการค้าเป็นแหล่งฐานข้อมูลที่สำคัญที่สุด

ข. คลังข้อมูลการจัดระเบียบส่งออก และคลังข้อมูลส่งเสริมการส่งออก หน่วยถ่ายทอดข้อมูลคือกรมพาณิชย์สัมพันธ์

ค. คลังข้อมูลธุรกิจประกันภัยและคลังข้อมูลการค้าภายใน มีสำนักงานประกันภัยและกรมการค้าภายใน เป็นหน่วยงานถ่ายทอดข้อมูล สถิติ ธุรกิจประกันภัย

ง. คลังข้อมูลการเจรจาการค้าและการส่งออก เป็นข้อมูลจากกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์และสำนักงานปลัดกระทรวง

จ. คลังข้อมูลการค้าระหว่างประเทศและดัชนีราคา ข้อมูลได้จากกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2531-2534) นั้น เป็นขั้นตอนการสร้างหน่วยงานข้อมูลข่าวสารการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร กรม

เศรษฐกิจการพาณิชย์ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกันสร้างระบบการผลิตเพื่อขาย โดยมีระบบข้อมูลข่าวสารการผลิตและการตลาดที่สมบูรณ์แบบทั้งระบบ โดยมีสินค้าเป้าหมายที่มีอยู่ทางการผลิตและการตลาดโดยรวม 161 รายการ

ระบบข้อมูลนี้มีองค์ประกอบเป้าหมายที่จะให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้ 4 กลุ่มคือ เกษตรกร ธุรกิจ เอกชน หน่วยงานรัฐ และผู้สนใจทั่วไป (วิจิต ภู่วัฒน์ 2531: 1-9)

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน ก่อตั้งตามกฎหมายเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2522 มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน แผนงาน และโครงการ ตลอดจนควบคุม กำกับ ปรึษา แก้ไขแผนเกี่ยวกับงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม ทำการพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศไปสู่การผลิตและการตลาด บริการและส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดทำ รวบรวม และเผยแพร่สารนิเทศเกี่ยวกับการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม

ในด้านบริการและประสานงาน เอกชน กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้จัดตั้งศูนย์บริการและประสานงานเอกชนขึ้นเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2530 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สร้างการให้บริการแก่เอกชนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานในสังกัดให้มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และเป็นที่น่าพอใจแก่ผู้มาขอใช้บริการให้มากที่สุด ศูนย์บริการทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานงานการบริการระหว่างผู้ขอรับบริการและหน่วยงานบริการในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

ศูนย์บริการและประสานงาน เอกชนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำแนะนำและประสานงานการให้บริการของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดังนี้

1.1 การถ่ายทอด เทคโนโลยี

1.2 กองทุนหมุนเวียน เพื่อการวิจัยและ เพื่อพัฒนา เทคโนโลยี

- 1.3 การลดอัตราอากรศุลกากรขาเข้าเครื่องจักร วัสดุ และอุปกรณ์ที่
ประหยัคพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม
- 1.4 วิเคราะห์และทดสอบ
- 1.5 ทูลุดทูลนการวิจัย
- 1.6 การประหยัคพลังงานและรักษาคุณภาพ
- 1.7 ขัอสน เทสลิทอิบัตร์
- 1.8 การศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อกันำไปสู่การพาณิชย์
- 1.9 การใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายระยะไกล
- 1.10 การใช้รังสีไอโซโทป

2. ประสานงานในการศึกษาสถานภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคของเอกชนในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อเป็นข้อมูลให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เข้าช่วยขจัดอุปสรรคดังกล่าว

3. รับและประสานงานเกี่ยวกับการร้องทุกข์ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม หรือการกระทำของบุคคลอื่น ๆ

4. ชี้แนะและ/หรือจัดหาสารนิเทศทางเทคโนโลยีแก่ผู้ขอรับบริการ

5. ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯแบ่งส่วนราชการเป็น 5 กรม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ สำนักงานพลังงานแห่งชาติ และหนึ่งรัฐวิสาหกิจคือ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน 2529: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. สำนักงานปลัดกระทรวง บริการของสำนักงานคือช่วยประสานงานการขอ ผลิต تراเวอร์ส อุปกรณ์เครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์ที่ประหยัดพลังงาน และรักษาสิ่งแวดล้อม การขอเงินจากกองทุนหมุนเวียน เพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ให้คำแนะนำแหล่งให้ และแหล่งซื้อขายเทคโนโลยี และเผยแพร่สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม และข้อมูลทุกสาขาจากฐานข้อมูล VITA (Volunteer in Technical Assistance) (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์และ เลขหน้า)

ศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยี ศูนย์ข้อมูล เทคโนโลยี สังกัด ฝ่ายจัดการ กองวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ เปิดทำการตั้งแต่ พ.ศ. 2526 ตามนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) แผนพัฒนาดังกล่าวระบุให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูล เทคโนโลยี และเทคโนโลยี รวมทั้งการจำแนก ท้าบทคัดย่อ แปล และเผยแพร่ข้อมูลไปยังผู้ใช้ (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2525: 128)

วัตถุประสงค์ของศูนย์คือ รวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์ทางนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อบริการแก่ข้าราชการในหน่วยงานของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

ศูนย์ข้อมูล เทคโนโลยี จัดเก็บและบริการข้อมูลในสาขาคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีชีวภาพ และอิเล็กทรอนิกส์ ให้บริการพนักงานในสังกัด เป็นอันดับแรก รองลงมาคือนักศึกษา ข้าราชการ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลในวงการธุรกิจอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังให้ สิทธิในการยืมหนังสือแก่บุคคลทั้งภายในและภายนอก (ฉลอง พันธุ์ทอง, สัมภาษณ์)

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ตั้งขึ้นและเริ่ม ดำเนินการพร้อมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงฯ มีวัตถุประสงค์คือรวบรวมและเผยแพร่สารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม บริการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูล เสนอขายเทคโนโลยีระหว่างประเทศ ส่งเสริม ให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และติดตามประเมินผล เทคโนโลยีที่นำเข้ามาใช้ (สำนักงาน

ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน, จุฬาลงกรณ์)

ศูนย์ถ่ายทอดบริการแก่บุคคลในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม รองลงมาคือ ข้าราชการ อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และนักศึกษา โดยไม่มีบริการให้ยืมสิ่งพิมพ์ แต่มี บริการถ่ายเอกสาร บริการวีดีโอเทป และแนะนำแหล่งสารนิเทศ (ณรงค์ รัตนะ, สัมภาษณ์)

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ศูนย์พันธุวิศวกรรม และเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2526 เพื่อเป็นกลไก สนับสนุนและประสานงานวิจัยและพัฒนาจากระดับห้องปฏิบัติการถึงในโรงงานต้นแบบ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อกระตุ้นการ พัฒนาอุตสาหกรรมด้าน เทคโนโลยี ระหว่างองค์กรต่างประเทศกับหน่วยงานภายในประเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์พันธุวิศวกรรมจัดหาหนังสือวิชาการและวารสารวิชาการที่ทันสมัย รวมทั้ง ข้อมูลและเอกสารงานวิจัยเฉพาะเรื่อง เพื่อให้ นักวิจัยและผู้สนใจทั่วไป ได้ศึกษาค้นคว้า ใน วันและเวลาราชการ นอกจากนี้ยังจัดทำ "ข่าวธุรกิจ เทคโนโลยีชีวภาพ" เพื่อเผยแพร่ข่าว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความเคลื่อนไหวด้านธุรกิจอุตสาหกรรม เทคโนโลยีชีวภาพ ทั้งภายในและต่างประเทศแก่นักวิชาการ นักธุรกิจ และผู้สนใจทั่วไป (กระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์และเลขหน้า)

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ศูนย์นี้มีชื่อ ภาษาอังกฤษว่า National Electronics and Computer Technology Center: NECTEC จัดตั้งขึ้นในกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2529 เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ทั้งด้านซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์ของประเทศ จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเร่งการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะทั้งด้านการประสานงานและงานบริการทุกสาขาให้สูงขึ้น

ศูนย์เทคโนโลยีฯ มีแผนดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2531-2534) 10 แผนงานคือ โครงการปัญญาประดิษฐ์ โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โครงการออกแบบวงจรรวมขนาดใหญ่มาก (VLSI) โครงการคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ทางการแพทย์ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ โครงการพัฒนาเทคโนโลยีวัสดุและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โครงการเทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์ โครงการพัฒนาคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ โครงการพัฒนาอุปกรณ์โทรคมนาคม และโครงการพัฒนาอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออุตสาหกรรม

โครงการที่เกี่ยวข้องกับสารนิเทศคือ โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ศูนย์ฯ เสนอให้มีการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ที่อยู่ตามสถาบันการศึกษาอันได้แก่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการใช้คอมพิวเตอร์ และข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ไทย

เครือข่ายนี้จะเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรโตคอล (Protocol) ที่เป็นกลาง และเป็นสากล เช่น X.25 โปรโตคอล เครือข่ายนี้จะสามารถบริการสารนิเทศร่วมกัน การใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์และการติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic mails) ร่วมกัน

เป้าหมายของโครงการคือ เมื่อเสร็จสิ้นปี พ.ศ. 2534 แล้ว เครือข่ายคอมพิวเตอร์ต้องสามารถเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และของมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และต้องมีการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีผ่านเครือข่ายเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันอย่างน้อย 5 เท่า ศูนย์ฯ นี้ได้รับงบประมาณในปี พ.ศ. 2531 จำนวน 3.7 ล้านบาท (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ 2531: 1-8, 1-3)

๒. กรมวิทยาศาสตร์บริการ กรมวิทยาศาสตร์บริการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบ และวิจัยทั่วไปทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำ ถ่ายทอดผลการวิจัยสู่ภาคอุตสาหกรรมและผู้สนใจ ช่วยแก้ไขปัญหาค่าการผลิตและการควบคุมคุณภาพ

กองสน เทศวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี บริการสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่ผู้ใช้จากภาคธุรกิจอุตสาหกรรม หน่วยราชการ นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ความก้าวหน้าของกองคือการนำไมโครคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดหมู่และทำบัตรรายการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Micro CDS/ISIS (มยุรี มิ่งมุตพันธ์, สัมภาษณ์)

กองสน เทศวิทยาศาสตร์มีหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนั้นกองสน เทศายังมีโครงการจัดสร้างเครือข่ายข้อมูลทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเพื่อเป็นการระดมข้อมูลประเภทต่าง ๆ ทั้งในด้านการผลิต เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีเพื่อนำมากำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความผันผวนของตลาดโลก โครงการที่เป็นหน่วยศึกษาข้อมูลเพื่อป้อนเข้าในเครือข่ายมีสองโครงการคือ โครงการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์และการบริการเพื่อพัฒนาการส่งออก และโครงการหอสมุดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ซึ่งโครงการนี้จะประสานงานกับโครงการศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (กรมวิทยาศาสตร์บริการ กองสน เทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี งานประชาสัมพันธ์ ๒๕๓๐: ๑-๒ อ้างถึงใน ฐติมา สัจจามันท์ ๒๕๓๐: ๑๘๙)

๓. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ให้บริการด้านให้ทุนอุดหนุนการวิจัย รับผิดชอบผลงานวิจัย ผลงานคิดค้น หรือสิ่งประดิษฐ์ที่เสนอขอรับรางวัล บริการข้อมูลและอุปกรณ์วิเคราะห์ข้อมูลจากดาวเทียมสำรวจทรัพยากร รับรองเครื่องตรวจสอบคุณภาพและเครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือก พิจารณาให้เอกชนเข้าทำประโยชน์ และแนะนำการทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน นอกจากนี้ยังมีบริการแปลหนังสือเพื่อการเผยแพร่ (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์และเลขหน้า)

กองบริการ เอกสารและห้องสมุด สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2518 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและให้บริการสารนิเทศทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งทางสังคมศาสตร์แก่ผู้บริการและฝ่ายวิชาการในสังกัด สำนักงานฯ รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป วัตถุประสงค์ซึ่งเป็น เป้าหมายของการบริการคือ งานวิจัย ทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ทุกสาขา

กองบริการ เอกสารฯ เน้นงานบริการแก่ข้าราชการในสังกัด นอกจากนั้นยังแนะนำ วิธีใช้ห้องสมุด เอกสารเผยแพร่ของสำนักงานฯ ได้แก่ ข่าวสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่ง ชาติ (รายเดือน) วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (ราย 6 เดือน) รายงาน ประจำปี เอกสารวิชาการ เช่น รายงานการสำรวจการวิเคราะห์ วิจัย รายงานการ ประชุมสัมมนา นอกจากนี้กองบริการ เอกสารฯ ยังจัดทำจดหมายข่าวชื่อบรรณสาร สวช. เผยแพร่ด้วย (นลินี วงศ์ณะชัย, สัมภาษณ์)

4. สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้บริการให้คำแนะนำและ เผยแพร่ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ผลกระทบสิ่ง แวดล้อม และประสานงานการขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ใช้สิทธิทำรายงาน เกี่ยวกับคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และเผยแพร่สารนิเทศทางสิ่งแวดล้อม

ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เริ่มดำ เนินการ ในปี พ.ศ. 2518 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการค้นคว้าสารนิเทศทางด้านสิ่งแวดล้อม ห้องสมุดขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการของสำนักงานฯ วัตถุประสงค์ของห้องสมุด เป็นทางด้านสิ่ง แวดล้อม ให้บริการข้าราชการในสังกัดและบุคคลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมฯ จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของ ประเทศไทย (รายปี) ทำเนียบทรัพยากรและจัดการสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเอกสารตำราทาง วิชาการสิ่งแวดล้อมออกเผยแพร่ (จิรพันธ์ อินทรสมใจ, สัมภาษณ์)

๕. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กิจกรรมส่วนใหญ่ของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติเน้นในการวิเคราะห์วิจัยทางนิวเคลียร์ด้านฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยาและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ผลิตและอารรังสี วัดและจัดการสัมมนาเกี่ยวกับรังสี บริการบางส่วนเน้นบริการแก่หน่วยงาน เอกชน ซึ่งสำนักงานฯ ศึกษาค่าใช้จ่าย (ซุคิม่า สัจจามันท์ 2530: 191)

สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504 เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการค้นคว้าและวิจัยในทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานปรมาณูเพื่อประโยชน์ในด้านการแพทย์ การเกษตร อุตสาหกรรม ชีววิทยา โลหกรรม และวิทยาการแขนงอื่น ทั้งยังติดต่อบริษัทงานทางวิชาการพลังงานปรมาณูกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ และคณะกรรมการพลังงานปรมาณูแห่งสหรัฐอเมริกา ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับพลังงานปรมาณูเพื่อสันติแก่ประชาชน เมื่อแรกตั้งสำนักงานขึ้นกับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ แล้วมาขึ้นกับกระทรวงอุตสาหกรรม ปัจจุบันสำนักงานมีฐานะเป็นกรมขึ้นกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ 2521: 41)

ห้องสมุดสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ จัดตั้งขึ้นพร้อมกับการจัดตั้งสำนักงานฯ เดิมมีสถานที่อยู่ในอาคารเดียวกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (กรมวิทยาศาสตร์กระทรวงอุตสาหกรรม ในขณะนั้น) ปี พ.ศ. 2505 จึงย้ายสำนักงานมาอยู่ ณ บริเวณหลังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์คือ เก็บรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ห้องสมุดมีเป้าหมายในการจัดเก็บและบริการในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ เปิดให้บริการทั้งบุคคลภายนอกและภายในหน่วยงาน (ช่อทิพย์ มงคลมัลย์, สัมภาษณ์)

๖. สำนักงานพลังงานแห่งชาติ สำนักงานพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดหาและก่อให้เกิดการพลังงานเพื่อความเจริญของประเทศและสวัสดิภาพของประชาชน บริการของสำนักงานฯ คือ แนะนำ ตรวจสอบวิเคราะห์การใช้พลังงาน และฝึกอบรมการประหยัดพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรมและอาคารพาณิชย์ และให้เงินกู้เพื่อการสาธิต การประหยัดพลังงาน เผยแพร่สารนิเทศด้านพลังงาน และมาตรฐานเพื่อความ

ปลอดภัยทางไฟฟ้าและพลังงานทดแทน (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
2529: 156)

ศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2521 โดย
มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ก. เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลและ เอกสารพลังงาน เพื่อประโยชน์ในการวางแผน
การใช้แหล่งพลังงานของประเทศ
- ข. รวบรวมวิเคราะห์ เก็บสถิติข้อมูลพลังงานและสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อ
จัดทำฐานข้อมูล
- ค. ให้บริการยืมและช่วยการค้นคว้าแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและบุคคล
ทั่วไป
- ง. เผยแพร่สถิติและข้อมูลด้านพลังงานแก่หน่วยงานอื่น ๆ และผู้สนใจด้วย
เอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อคอมพิวเตอร์

ศูนย์ข้อมูลมีรายได้จากงบประมาณประจำปีของหน่วยงาน และเงินสนับสนุนจาก
ต่างประเทศคือ USAID และ UNDP ศูนย์ข้อมูลมีเป้าหมายในการจัดเก็บและบริการในเรื่อง
การพลังงานทั่วไป เช่น ไฟฟ้า น้ำมัน พลังงานทดแทน แก๊ส ผู้มีสิทธิ์ใช้บริการของศูนย์ข้อมูล
คือบุคคลภายนอกและภายในหน่วยงาน เฉพาะสมาชิกเท่านั้นที่มีสิทธิยืมหนังสือออกจากศูนย์
ข้อมูลได้ (เรณู พงษ์สัมฤทธิ์, สัมภาษณ์)

ศูนย์ข้อมูลจัดทำสิ่งพิมพ์คือรายงานน้ำมันของประเทศไทย (รายปี) รายงาน
ไฟฟ้าของประเทศไทย รายงานเชื้อเพลิงและพลังงานของประเทศไทย (รายปี) จดหมาย
ข่าว (ราย 3 เดือน) และสรุปข่าวพลังงาน (รายเดือน)

กองเศรษฐกิจการพลังงานยังจัดทำเอกสารรายงานสถิติข้อมูลด้านพลังงาน และจัด
ทำข่าวสารประหยัคพลังงาน (ราย 3 เดือน) ออกเผยแพร่ด้วย (สุติมา สัจจามันท์ 2530:
191-192)

กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นกระทรวงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อาจกล่าวได้ว่ากระทรวงฯ เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้เผยแพร่สารนิเทศ การบริหารงานภายในกระทรวงแบ่งออกเป็น 5 หน่วยงานคือ สำนักงานปลัดกระทรวง กรมทรัพยากรธรณี กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (กระทรวงอุตสาหกรรม 2531: พิเศษ)

1. สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่ควบคุมดูแลบริหารงานราชการให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย กฎข้อบังคับและระเบียบแบบแผนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจนรัฐวิสาหกิจอุตสาหกรรม กำหนดนโยบายแผนการและโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เหมาะสมและปฏิบัติราชการอื่นใดซึ่งมิใช่เป็นหน้าที่ของกรมหรือสำนักงานใดโดยเฉพาะ (กระทรวงอุตสาหกรรม 2531: 133-134)

สำนักงานปลัดกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง แบ่งเป็น 4 กอง 3 สำนักงาน ได้แก่ กองกลาง กองคลัง กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กองอุตสาหกรรมน้ำมัน สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกลาง

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด 72 จังหวัด (พดชฯ อารยวัฒน์ 2531: 1)

1.1 กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเผยแพร่สารนิเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในการผลิต การตลาด สถิติอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ มีโครงการที่เกี่ยวกับสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในกองนี้สองโครงการคือ

ก. ระบบข้อมูลเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (ASEAN Technological Information Exchange System: ASTIS) เป็นโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเทคโนโลยีในประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์ในการที่จะรวบรวมและศึกษาข้อมูลด้าน

ถ่ายทอด เทคโนโลยีของแต่ละประเทศ เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการประสานความร่วมมือกันระหว่างประเทศ ในอาเซียนในการวางแผนและกำหนดนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีและการประเมินผลการทำสัญญาซื้อขายเทคโนโลยี ทั้งนี้ เพื่อรักษาผลประโยชน์จากการถ่ายทอด เทคโนโลยีจากต่างประเทศของภาคเอกชนในประเทศตนเอง

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมทำหน้าที่ เป็นศูนย์ประสานงานของไทย โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติให้ความช่วยเหลือในการจัดหาและติดตั้ง เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์แล้วจะดำเนินการระยะต่อไปในการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่และจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ผลของโครงการนี้จะทำให้มีแหล่งข้อมูลการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศของผู้ประกอบการในสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งในที่สุดจะสามารถลดการเสียเปรียบในการทำสัญญาการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างประเทศต่อไป (Nathabhol Khanthachai and Nitayaporn Ratanachompoo n.d.: 21-46)

ข. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลอุตสาหกรรม เป็นโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลเบลเยียม มีระยะเวลาดำเนินการรวม 3 ปี (พ.ศ. 2531-2533) วัตถุประสงค์ของโครงการคือ ให้มีระบบข้อมูลอุตสาหกรรมที่ครบถ้วน สามารถเชื่อมโยงได้ครบวงจร ทั้งด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนข้อมูลทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด ข้อมูลที่จะเก็บเป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับการกำหนดนโยบายอุตสาหกรรม ตลอดจน เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ต้องการใช้ข้อมูลทั่วไป อุตสาหกรรมที่โครงการมีแผนใจมี 24 อุตสาหกรรมคือ นม เบียร์ ยว แป้งสาลี น้ำมันรำข้าว แยม-เบคอน-ไส้กรอก แก้ว-ภาชนะ กระจกนิรภัย พัดลมไฟฟ้าและเตารีดไฟฟ้า น้ำมันหล่อลื่น และจารบี นมสด หลอดดอกยาง ยางล้อแมลง กระสอบพลาสติก ถุงพลาสติก พลาสติกแผ่น คอกไม้ประดิษฐ์ หอม ท่อเหล็ก อาหารสำเร็จรูป น้ำมันพืชเพื่อการบริโภค อาหารทะเล กระป๋องและแช่แข็ง ยางรัดของ เบ็ดพลาสติก เครื่องปรับอากาศ และกระดาษแข็ง

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลอุตสาหกรรมนี้จะร่วมมือประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ สำนักงาน

สถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กระทรวงอุตสาหกรรม 2531: 29)

นอกจากนี้กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมยังเป็นผู้ผลิตวารสารเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (ราย 2 เดือน) ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม (รายปี) Industrial Statistics (รายปี) รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเฉพาะประเภทคือ หินอ่อน ท่อเหล็ก แผ่นเหล็กเคลือบดีบุก หอม เฟอร์นิเจอร์หวาย ไม้ปาร์เก้ กระดาษโรเนียว แป้งสาลี ผลิตภัณฑ์เส้นใยสังเคราะห์ น้ำแข็ง บันท้าย ทอผ้า เนื้อไก่แช่เย็นเพื่อการส่งออก เครื่องสีข้าว ผลิตภัณฑ์อุปกรณ์ไฟฟ้า รถจักรยานยนต์ เบียร์ น้ำอัดลม ห้องเย็น หนังสือพิมพ์ โพลีเอทิลีน ยาสีฟันแชมพู น้ำส้มสายชู ถูมือยาง สางปอและอัดใบปอ และ เบ็ดมะม่วงหิมพานต์ (วิชิต ปุณรัตน์ 2531: ไม่ปรากฏเลขหน้า) และยังมีการจัดทำสถิติอุตสาหกรรม (รายปี) ฐานข้อมูลที่กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมจัดทำคือ PRODUCTION INDEX เก็บรายงานสถิติของดัชนีการผลิตสินค้ารายไตรมาสและดัชนีประสิทธิภาพแรงงาน (คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2531: 17)

1.2 สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก เผยแพร่สารนิเทศทางสถิติและวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักและอุตสาหกรรมพื้นฐานต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมหลักสมบูรณ์แบบต่าง ๆ อุตสาหกรรมสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช และอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี เป็นต้น

1.3 สำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย บริการสารนิเทศทางสถิติเกี่ยวกับอ้อยและน้ำตาลทราย และจัดทำรายงานสถานการณ์ประจำเดือน (รายเดือน) วารสารน้ำตาล (ราย 2 เดือน) รายชื่อโรงงานน้ำตาล รายงานผลการวิเคราะห์น้ำตาลและกากน้ำตาลประจำปี รวมทั้งเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (สุติมา สัจจามันท์ 2530: 193)

2. กรมทรัพยากรธรณี

2.1 กองเศรษฐกิจและเผยแพร่ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่วิชาการเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี จัดทำข่าวสารการธรณี (รายเดือน) และรายงานสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับแร่ นอกจากนี้ยังจัดทำฐานข้อมูลชื่อ MINE ให้ข้อมูลประวัติเหมืองแร่ต่าง ๆ ที่ผลิตได้ในประเทศไทย

2.2 กองเศรษฐกิจธรณีวิทยา มีศูนย์ข้อมูลวิชาการซึ่งจัดทำโครงการพัฒนาทรัพยากรธรณี จัดทำฐานข้อมูลแหล่งแร่เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแร่ เช่น ที่ตั้ง สถานกำเนิด

2.3 กองน้ำบาดาล จัดทำฐานข้อมูล TGIS ให้ข้อมูลการเจาะบ่อน้ำบาดาล (คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2531: 16)

ห้องสมุดกรมทรัพยากรธรณี มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาหนังสือทางวิชาการเพื่อประกอบการปฏิบัติราชการและค้นคว้าส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านธรณีวิทยาแก่นักเรียน นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป โดยจัดเก็บและให้บริการสารนิเทศครอบคลุม 4 หมวดคือ ธรณีวิทยา เหมืองแร่ โลหกรรม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใช้ได้ แต่ผู้ยืมสิทธิ์ยืมต้องเป็นข้าราชการในสังกัดและเป็นสมาชิกห้องสมุดด้วย

3. กรมโรงงานอุตสาหกรรม ความคุมตรวจสอบและพิจารณาการขออนุญาตตั้งโรงงาน ขยายโรงงาน ประกอบกิจการ โอนกิจการโรงงาน เปลี่ยนแปลงรายการเครื่องจักร การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และการอนุญาตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนควบคุมเกี่ยวกับวัตถุมีพิษที่ใช้ในกิจการอุตสาหกรรม นอกจากนี้ให้บริการประเมินราคาเครื่องจักรเพื่อใช้เป็นหลักทรัพย์สินค้ำประกัน และให้บริการจดทะเบียนเครื่องจักรตามพระราชบัญญัติทะเบียนเครื่องจักร (พคชา อารีย์วัฒน์ 2531: 2) กรมโรงงานฯ เป็นแหล่งเก็บข้อมูลพื้นฐานของโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทยที่ใหญ่ที่สุด กิจกรรมสำคัญทางสารนิเทศได้แก่ การเข้าร่วม "โครงการพัฒนาระบบข้อมูลการค้าและอุตสาหกรรม" กับกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ (สุติมา สัจจามันท์ 2530: 194) ฐานข้อมูลที่

กรมโรงงานอุตสาหกรรมจัดทำคือ ฐานข้อมูลทะเบียนโรงงาน เก็บข้อมูลรายละเอียดโรงงาน อุตสาหกรรม เช่น ชื่อสถานที่ตั้ง ชื่อผู้ประกอบการ จำนวนเงินลงทุน วัตถุประสงค์และผลิตภัณฑ์ จำนวนคน ผู้รับผิดชอบงานนี้คือศูนย์สารนิเทศ งานคอมพิวเตอร์ กองควบคุมโรงงาน กรม โรงงานอุตสาหกรรม เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2526

4. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม บริการแก่ประชาชนและผู้ประกอบการหลายด้าน ได้แก่ บริการฝึกอบรม บริการให้คำปรึกษาแนะนำ บริการด้านการเงิน บริการด้านการตลาด บริการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการทดสอบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ บริการข้อมูลและเอกสาร อุตสาหกรรม บริการจัดดูงานระหว่างประเทศ บริการเพื่อนักลงทุนใหม่และการขยายการผลิต บริการด้านห้องสมุด บริการห้องแสดงนิทรรศการ บริการห้องประชุม บริการแนะนำ อุตสาหกรรมไทยทางโทรทัศน์ และจัดพิมพ์วารสารคือ อุตสาหกรรมสาร (กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม 2527: 1-18)

4.1 สำนักงาน เลขาธิการกรมมีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ทั่วไป จัดทำเอกสารเผยแพร่ของกรม และรับผิดชอบห้องสมุดในสังกัดด้วย

งานห้องสมุดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2515 สังกัดฝ่ายบริหารของกรมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการข่าวสารข้อมูลทางอุตสาหกรรมแก่ ข้าราชการ พนักงานในหน่วยงาน และบุคคลทั่วไป โดยให้สิทธิ์ เข้าใช้และให้สิทธิ์ยืมแก่บุคคล ภายนอกและบุคคลทั่วไป เมื่อขอทำบัตรห้องสมุด

ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม รับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลาง โดยชี้แนะสู่ทางการ ลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ จนถึงขั้นเปิดโรงงาน ชักนํ้าให้เกิดการลงทุน ให้บริการ สารนิเทศทางการลงทุน ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหาในการ ประกอบการ ศูนย์ให้บริการแก่ผู้ประกอบการในลักษณะของการบริการแบบครบวงจร บริการ ของศูนย์แม่ข่ายออกเป็น งานบริการปรึกษาแนะนำการลงทุน งานพัฒนาโครงการ งานประสาน งานร่วมลงทุน งานพัฒนาผู้ประกอบการ จัดห้องแสดงข้อมูลการลงทุน เพื่อเปิดโอกาสให้

สนใจเข้าชมและศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้แนวความคิดในผลิตภัณฑ์ที่นำลงทุน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรม ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์และเลขหน้า)

4.2 กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ บริการสารนิเทศเกี่ยวกับสิ่งทอ เช่น คำจำกัดความ การย้อมสีและพิมพ์ผ้า การทำผ้าปาเต๊ะ บริการตอบคำถาม ให้ความปรึกษาแนะนำเรื่องการใช้เครื่องจักรและแรงงาน ตลอดจนปัญหาทางเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสิ่งทอ และจัดทำข่าวสารเคมีสิ่งทอเพื่อเผยแพร่

ห้องสมุดกองอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่องอุตสาหกรรมสิ่งทอ เทคนิคและกรรมวิธีใหม่ ๆ ในการผลิต และให้ได้ข้อมูลทางด้านสถิติ ให้บริการแก่บุคคลที่เป็นสมาชิกห้องสมุด และให้ยืมเฉพาะบุคคลภายในกองอุตสาหกรรมสิ่งทอ

4.3 กองแผนงาน บริการสารนิเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมทั่วไป เอกสารทางวิชาการ รายงานประจำปี วารสารอุตสาหกรรมสาร (รายเดือน) และเอกสารเผยแพร่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

4.4 กองอุตสาหกรรมในครอบครัว บริการสารนิเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว เช่น การเจียรในหลอย เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักตอกด้วยมือ เครื่องเลื่อยบาง เครื่องเลื่อยกว้าง จัปาม่าไม้ไม้ เครื่องเลื่อยทวน เครื่องกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ เครื่องแยกเมล็ดลูกหยี แป้นปั้นดินแบบเท้าถีบ และเตาเผาถ่านเคลื่อนที่

4.5 กองส่งเสริมหัตถกรรมไทย ให้สารนิเทศด้านสินค้าหัตถกรรมไทย เช่น ตลาดต่างประเทศ รายชื่อผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้าหัตถกรรมไทย

4.6 กองบริการข้อมูลอุตสาหกรรม บริการสารนิเทศและเอกสารเทคนิคเกี่ยวกับอุตสาหกรรมขนาดย่อม เช่น การหล่อหลอมโลหะ การอบชุบด้วยความร้อน การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กองนี้ยังให้บริการตอบคำถาม ให้ความปรึกษาแนะนำทางด้านเศรษฐกิจสำหรับอุตสาหกรรมขนาดย่อมด้วย

4.7 กองเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรม (ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย)

บริการเอกสารวิชาการเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการทุกแขนงวิชา เช่น การจัดการบัญชี การจัดการตลาด การจัดการงานบุคคล การจัดระบบและบริหารงาน การจัดการผลิต นอกจากนี้ยังจัดทำวารสารเพิ่มผลผลิตออกเผยแพร่ด้วย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 2527: 3-5)

ห้องสมุดศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2505

ขึ้นอยู่กับฝ่ายธุรการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ ให้บริการแก่วิทยากรของศูนย์เพิ่มผลผลิต ให้บริการแก่บุคคลภายนอกและนิสิตนักศึกษาที่สนใจในการค้นคว้าข้อมูล และแลกเปลี่ยนหนังสือวารสารกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ

สิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดทำคือ วารสารเพิ่มผลผลิต และจดหมายข่าวชื่อศูนย์เอกสาร ซึ่งเป็นบทความย่อบทความต่าง ๆ และยังมีสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดพิมพ์อีกคือ อุตสาหกรรม-สาร นารายณ์สาร ข่าวกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม หนังสือเกี่ยวกับเครื่องจักรกลและโลหะ สิ่งพิมพ์เหล่านี้ห้องสมุดใช้เพื่อแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในประเทศด้วย

ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนมากคืออาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา ข้าราชการในสังกัด และบุคคลทั่วไป แต่บริการให้ยืมสิ่งพิมพ์เฉพาะบุคคลในสังกัดศูนย์เพิ่มผลผลิตเท่านั้น (วรรณิ์ เดชสุข, สัมภาษณ์)

4.8 ส่วนงานชนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม ให้บริการตอบคำถามแก่ผู้

บริหารและผู้ประกอบการที่สนใจลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อมีกิจการของตนเอง หรือโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการจะขยายการลงทุน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเริ่มต้น สินค้าที่ควรผลิต การดำเนินงานด้านตลาด แหล่งเงินทุน เทคโนโลยีและการผลิต การบริหารการผลิต เป็นต้น

นอกจากกิจกรรมที่กล่าวมา โครงการสำคัญของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอีกสองโครงการคือ

ก. โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและโลหการ
(The Metal-Working and Machinery Industries Development Institute:
MIDI)

ข. โครงการศูนย์บริการข้อมูลอุตสาหกรรมชนบท (Rural Industry
Information Services Unit Project: ISU)

สถาบันพัฒนาเครื่องจักรกลและโลหการ (MIDI) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3
ธันวาคม พ.ศ. 2520 โดยได้รับความสนับสนุนทางการเงินและทางเทคนิควิชาการในรูป
ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น และรัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือด้านบุคลากร
ค่าใช้จ่าย และสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่พัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีสำหรับ
อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและโลหการทั้งขนาดย่อมและขนาดกลางของประเทศให้มี
ประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้าและส่งเสริมการส่งออก โดยมีเป้าหมาย 4 สาขา
คือ การหล่อโลหะงานเครื่องมือกล การอบชุบด้วยความร้อน การตกแต่งผิว และการเคลือบ
ผิว (สถาบันพัฒนาเครื่องจักรกลและโลหการ 2531: 1)

ห้องสมุดสถาบันพัฒนาเครื่องจักรกลและโลหการ ห้องสมุดนี้ตั้งขึ้น
เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2531 เพื่อให้บริการแก่โรงงานขนาดเล็กและขนาดกลางด้าน
เครื่องจักรกลและโลหการ ตลอดจนรวบรวมเอกสารของสถาบันฯ และเอกสารอื่น ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับสถาบันฯ เพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าสำหรับบุคลากร

ห้องสมุดจัดเก็บสารนิเทศทางเครื่องจักรกลและโลหการ โดยให้บริการแก่
ข้าราชการในสังกัดและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยให้สิทธิการยืมแก่เจ้าหน้าที่ของ
สถาบันฯ เท่านั้น

ศูนย์บริการข้อมูลอุตสาหกรรมชนบท (ISU) อยู่ภายใต้สังกัดกอง
บริการอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ตั้งขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2529 โดยได้
รับความช่วยเหลือจาก United States Agency for International Develop-
ment: USAID ให้บริการข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และบริการข้อมูลเพื่อเพิ่มการ

จ้างงาน เป้าหมายของศูนย์ฯมีอุตสาหกรรม 7 ประเภทดังนี้

- ก. อุตสาหกรรมการผลิตทางการเกษตร
- ข. ผลิตภัณฑ์ไม้และเฟอร์นิเจอร์
- ค. วัสดุก่อสร้าง
- ง. เครื่องจักรกลและงานโลหะ
- จ. เครื่องปั้นดินเผา
- ฉ. ผลิตภัณฑ์ยาง
- ช. โทม

บุคลากรของโครงการทำหน้าที่เป็นนักวิเคราะห์อุตสาหกรรม มีประสบการณ์การทำงานในกระทรวงอุตสาหกรรม โดยเน้นผู้จบปริญญาตรีทางบริการธุรกิจ บริหารรัฐกิจ และเศรษฐศาสตร์ ทำหน้าที่ศึกษาสภาพอุตสาหกรรมในภูมิภาค เผยแพร่ข้อมูล ออกเยี่ยมเยือน ธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อสอบถามความต้องการด้านข้อมูล และช่วยบริการข้อมูลเมื่อมีปัญหาการทำงาน

ศูนย์ฯมีบริการดังนี้

- ก. บริการบทความทางวิชาการ (Current Awareness Services) เป็นเอกสารบทความของบทความทางวิชาการ จัดทำรายเดือนส่งให้แก่สมาชิก เมื่อสมาชิกเลือกเรื่องที่ต้องการแล้วแจ้งให้ศูนย์บริการทราบ สมาชิกจะได้รับบทความที่สมบูรณ์ตามความประสงค์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ
- ข. เอกสารสรุปข้อมูลและแนวโน้มสถานการณ์อุตสาหกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญอุตสาหกรรมของศูนย์ฯจะจัดทำเอกสารรายงานสถานการณ์อุตสาหกรรมแต่ละประเภท เผยแพร่แก่ผู้ประกอบการ
- ค. จัดหมายข่าว "ข่าวข้อมูลอุตสาหกรรม" รายงานความเคลื่อนไหวของวงการอุตสาหกรรม แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ปัญหา และความสัมพันธ์ในหมู่ผู้ประกอบการ

การ จัดทำราย 2 เดือน

ห้องสมุดศูนย์บริการข้อมูลอุตสาหกรรมชนบท จัดตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2530 ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลทั้งหมดของศูนย์บริการฯ และบริการแก่ผู้ประกอบการ จัดเก็บวัสดุ-สารนิเทศ 7 สาขา คือ อุตสาหกรรมการผลิตการเกษตร ผลิตภัณฑ์ไม้และเฟอร์นิเจอร์ วัสดุ ก่อสร้าง เครื่องจักรกลและงานโลหะ เครื่องปั้นดินเผา ผลิตภัณฑ์ยางและไหม ใช้ระบบที่คิด ขึ้นใช้เองคือ แม่งตามหัว เรื่องสาขาวิชาหลักที่เป็น เป้าหมายการจัดเก็บ ให้บริการแก่บุคคลใน สังเกตเพื่อนำไปบริการผู้ประกอบการ ภูมิประกอบการอุตสาหกรรม ไม่มีการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด (กรม ส่งเสริมอุตสาหกรรม 2529: 1-16)

5. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของ ประเทศไทย มีหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์โดย การกรอกใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่ได้กำหนด มาตรฐาน ประสานงานด้านมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศกับโครงการมาตรฐานอาหาร FAO/WHO Codex Alimentarius Commission รวมทั้ง เป็นศูนย์ติดต่อประสานงานในการ กำหนดมาตรฐานของกลุ่มประเทศอาเซียน (กระทรวงอุตสาหกรรม 2531: 87)

5.1 กองควบคุมมาตรฐาน บริการสารนิเทศเกี่ยวกับสถิติการออกใบ อนุญาตให้แสดงเครื่องหมายการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศ และการจดทะเบียนผู้ รับเหมาสร้างและประกอบการ จำนวนโรงงานที่ได้รับใบอนุญาต จำนวนผลิตภัณฑ์ที่จดทะเบียน จำนวนโรงงานที่ได้รับการจดทะเบียน เป็นต้น (ชุติมา สัจจามันท์ 2530: 197)

ข่ายงานสารนิเทศมาตรฐาน (ISO : International Standard Organiza- tion Information Network: ISONET) มีสมาชิก 90 ประเทศ ทำหน้าที่ประสานงาน และจัดระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล เทคโนโลยีทางด้านมาตรฐาน โดยมีวัตถุประสงค์คือ

- ก. เพื่อส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างสมาชิก ISONET
เกี่ยวกับการให้ข้อมูล
- ข. เพื่อช่วยเหลือด้านการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ

- ค. ลดข้อกีดกันทางการค้า
- ง. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกันในงานมาตรฐาน โดยการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐาน

สมาชิกและอำนาจหน้าที่ของไอเอสโอ (International Standard Organization: ISO) การจัดตั้ง ISONET จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากได้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง ดังนั้นไอเอสโอจึงสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกไอเอสโอเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ ISONET ด้วย กล่าวคือสมาชิกของ ISONET ส่วนใหญ่คือสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของแต่ละประเทศ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางด้านมาตรฐานประสานการทำงานร่วมกัน โดยมีหลักการทำงานคือศูนย์กลางทางด้านมาตรฐานของแต่ละประเทศจะต้องจัดทำข้อมูลด้านการมาตรฐานและอุตสาหกรรมในประเทศของตนไว้เพื่อแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน อันจะทำให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์จากกัน ในลักษณะที่ทัดเทียมกัน

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในฐานะสมาชิกไอเอสโอได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ ISONET ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานของประเทศต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมในประเทศในการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ เป็นการส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทยเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในขณะเดียวกัน

ศูนย์กลางทางด้านมาตรฐานของไทย บทบาทของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในฐานะสมาชิก ISONET นี้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางการมาตรฐานของไทย โดยรับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานของไทย และให้บริการตอบคำถามแก่สมาชิก ISONET ที่สอบถามข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับมาตรฐานของไทย พร้อมทั้งให้บริการสอบถามข้อมูลด้านการมาตรฐานของประเทศต่าง ๆ ให้แก่ผู้ส่งออกและอุตสาหกรรมในประเทศ บริการในส่วนนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่กิจการอุตสาหกรรมการส่งออกของไทย เพราะช่วยให้ประกอบการอุตสาหกรรม และผู้ส่งออกสามารถศึกษาข้อมูลมาตรฐาน กฎข้อบังคับต่าง ๆ ของประเทศลูกค้า เพื่อทำผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพในรูปแบบที่เป็นที่ยอมรับ และสนองความต้องการแก่ประเทศ

คู่ค้าได้อย่างแท้จริง (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 2529: 9)

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจ เป็นคำนาม หมายถึง กิจการที่รัฐ เป็นผู้ลงทุนหรือถือหุ้นข้างมาก (ราชบัณฑิตยสถาน 2525: 689) ตามกฎหมาย "รัฐวิสาหกิจ" เดิมเรียกว่า "รัฐพาณิชย์" เริ่มใช้ เป็นทางราชการครั้งแรกในพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2502 ความหมายของรัฐวิสาหกิจตามที่เข้าใจกันก็คือ การที่รัฐ เข้าประกอบการผลิตหรือ ทำการค้าเสียเอง

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2502 มาตรา 13 ได้ให้นิยามคำว่า "รัฐวิสาหกิจ" ไว้ดังนี้

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งทุนทั้งสิ้น เป็นของกระทรวงทบวงกรมในรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50 หรือบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ ที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวข้างต้นมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50 และให้หมายความรวมถึงองค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาล เป็นเจ้าของ และรวมตลอดถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ หรือองค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานของธุรกิจที่รัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50 (ไพศาล ชัยมงคล 2516: 139)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) ได้กล่าวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทยไว้ตอนหนึ่งว่า "การค้าเงินงานธุรกิจของรัฐวิสาหกิจของรัฐได้ขยายตัวในรูปของการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งในขณะนั้นเอกชนยังมิได้ลงทุน เป็นล้าเป็นสันประการหนึ่ง และผลิตสินค้าประเภทยุทธภัณฑ์หรือเพื่อสนองความต้องการของราชการทหารในยามสงครามประการหนึ่ง เพื่อค้นหาและจำกัดอิทธิพลของต่างชาติอีกประการหนึ่ง นโยบายส่วนใหญ่ที่ดำเนินการในขณะนั้นจึงเป็นการขยายบริการและการผลิตเพื่อสนองความต้องการที่ขาดแคลน และได้ขยายขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมไปถึงกิจการต่าง ๆ นอกจากอุตสาหกรรมบางประเภท ก็ได้ขยายตัวไปถึงกิจการพาณิชย์ การธนาคาร และการประกอบธุรกิจในด้านการศึกษาอีกด้วย ดังนั้นนโยบายและวัตถุประสงค์

ของการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจแต่เดิมจึงไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน การตั้งขึ้นก็ถือเอาความต้องการ ความ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นหลักในการพิจารณา จำนวนกิจการของรัฐในรูปรัฐวิสาหกิจจึงเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ที่จะสามารถทำอะไรได้ในระยะนั้นอยู่ในประเภทการผลิตสินค้าผูกขาด ส่วนรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการในทำนองเดียวกับเอกชนต้องประสบผลขาดทุน และจำต้องเลิกกิจการไปเป็นจำนวนมาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ 2515: 7)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2530: 193-205) จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นแผนงานฉบับที่ 6 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) สรุปว่า การดำเนินรัฐวิสาหกิจไทยตั้งแต่แผนพัฒนาฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 5 ระหว่าง พ.ศ. 2504 ถึง พ.ศ. 2509 จำนวนรัฐวิสาหกิจของไทยได้ลดลงจาก 100 กว่าแห่ง เหลือไม่ถึง 70 แห่งในปัจจุบัน กำลังคนของภาครัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นเป็น ประมาณ 250,000 คน ครั้งหนึ่งของรัฐวิสาหกิจที่มีอยู่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่ว่าจ้างกำลังคน กว่า 1,000 คนขึ้นไป

จากการศึกษาพบว่าสาหรณิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีการจัดเก็บ บริการ และเผยแพร่ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจตามลำดับวิวัฒนาการดังนี้

กิจกรรมด้านสาหรณิเทศในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจเริ่มขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ เมื่อ พ.ศ. 2489 ในระยะเริ่มแรกไม่มีบรรณาธิกรณัประจำ หนังสือมีน้อยเนื่องจากอยู่ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง การจัดหาหนังสือทำได้ยาก หนังสือที่มีอยู่ส่วนใหญ่ได้รับการบริจาคจากเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของธนาคาร และเป็นหนังสือทางด้านทฤษฎี การเงินการธนาคาร และการเศรษฐกิจ ต่อมาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้ว่าราชการธนาคาร ขณะนั้น ไปราชการต่างประเทศ ได้ติดค่อร้านหนังสือในกรุงลอนดอนให้รับ เป็นตัวแทนจัดซื้อ หนังสือภาษาอังกฤษและอเมริกา หนังสือในท้องสมุคดาจึง เริ่มมีมากขึ้น เป็นลำดับ (ประยง ศรี พัฒนกิจจำวญ 2521: 32)

ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศธนาคารแห่งประเทศไทย ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศา มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารและพนักงานใช้ในการ ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาพนักงานและเพื่อ เพิ่มคุณภาพชีวิต เพื่อให้ข่าวสารความรู้ที่ทันสมัย รวดเร็ว แก่ผู้บริหาร นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งสารนิเทศทางด้าน เศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร การ คลัง คอมพิวเตอร์ศาสตร์ การบริหาร ฯลฯ ในฐานะเป็นธนาคารกลาง สิ่งพิมพ์ที่จัดทำคือ รายงานข่าวหนังสือพิมพ์ประจำวัน ดัชนีรายกิจจานุเบกษา ดัชนีวารสารไทย รายงานประจำปี รายชื่อสิ่งพิมพ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ปัจจุบันห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศทำหน้าที่ เป็น ศูนย์ประสานงานของข่ายงานสารนิเทศสาขาเศรษฐศาสตร์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, จุลสาร)

นอกจากห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศของธนาคารแล้ว ฝ่ายวิชาการของธนาคารยังมี ข้อมูล เกี่ยวกับการเงินซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่เปิดเผยคือ ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการดำเนินงานของ ธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลที่เกี่ยวกับฐานะการดำเนินงานของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ และมีข้อมูลที่ เผยแพร่ได้คือ สถิติทางการเงิน การคลัง ข้อมูลจากกรมบัญชีกลาง กรมศุลกากร ภาวะ เศรษฐกิจทั่วไป ข้อมูลผลิตผลการเกษตร ผลิตผลภาคอุตสาหกรรม น้ำมัน พลังงานและ เหมืองแร่ ข้อมูลการลงทุน การค้า เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของไทย เผยแพร่ทั้งราย เดือน รายปี และรายไตรมาส (วิจิต ภู่วัตร 2530: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ต่อมา พ.ศ. 2504 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจัดตั้งห้องสมุดกลางขึ้นและ สถาปนาวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเริ่มดำเนินงานศูนย์บริการเอกสาร การวิจัยแห่งประเทศไทยด้วย

ห้องสมุดกลางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือ กฟผ. จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2504 ปัจจุบันมีฐานะเป็นแผนก สังกัดกองเอกสารและห้องสมุด มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ การศึกษา การค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ความจรรโลงใจ และเพื่อเป็นศูนย์บริการทางวิชาการแก่ ผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. อย่างทั่วถึง ผู้มีสิทธิใช้และยืมหนังสือคือพนักงานและลูกจ้างของ กฟผ. บุคคลภายนอกมีสิทธิใช้และยืมโดยทำหนังสือจากหน่วยงาน เจ้าสังกัด หรือ ผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. รับรอง (ห้องสมุดกลาง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, จุลสาร)

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) เป็นรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน (วทพ.) ในปี พ.ศ. 2506 ใช้ชื่อว่า สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย (สวป.) และได้เปลี่ยนมาเป็น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2522 มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ริเริ่มจัดดำเนินการวิจัยและให้บริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาประเทศไทยทางเศรษฐกิจและสังคม ให้แก่หน่วยงานของรัฐและวิสาหกิจของรัฐ
2. วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การอนามัย และสวัสดิการของประชาชน
3. สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตตามนโยบายของรัฐบาล โดยเผยแพร่ผลของการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม
4. สึกอบรมทำวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ให้บริการในการทดสอบ ตรวจสอบ และบริการอื่นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย 2527)

ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย (ศบอ.) จัดตั้งโดยสภาวิจัยแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2504 จัดเป็นโครงการหนึ่งในแผนระยะยาวสำหรับพัฒนาการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับชาติ โดยได้รับการสนับสนุนส่วนใหญ่จากรัฐบาลไทยและองค์การยูเนสโก โดยโอนมาให้ วท. เมื่อ มิถุนายน 2507 บริการต่าง ๆ ของ ศบอ. เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยโดยส่วนรวม และเป็นประโยชน์โดยตรงต่องานวิจัยและพัฒนาของ วท. ศบอ. เริ่มให้บริการเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2507 และเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหพันธ์เอกสารนานาชาตินับแต่เริ่มดำเนินการ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เป็นแหล่งข้อเสนอ เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์สำหรับสนับสนุนนโยบายการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ
  2. อำนวยความสะดวกในการจัดหาเอกสารวิชาการสำหรับนักวิจัย นักวิชาการ อุตสาหกรรม ภาคราชการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการประหยัดเวลาของผู้ใช้ที่จะต้องหาข้อเสนอเทคโนโลยีที่เป็นต่าง ๆ ด้วยตนเอง
  3. เป็นหน่วยกลางในการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ ข่าวสาร และความก้าวหน้าของประเทศไทยในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เป็นที่ทราบแพร่หลาย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเพื่อส่งเสริมให้มีการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาประเทศด้วย
- คตอ. เป็นหน่วยงานระดับกอง ขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย แม้ส่วนงานออกเป็น กองห้องสมุด กองสารนิเทศ กองบริษัทวิทยาศาสตร์ กองคอมพิวเตอร์ กองบรรณาธิการ เน้นบริการแก่พนักงานในสังกัดสถาบันฯ (ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย 2530: 1-31)
- ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 ห้องสมุดสำนักงานฝึกอบรมและพัฒนา การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อการค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ความรู้และค่อนข้างอารมณณ์ให้แก่ผู้เข้าอบรมนักเรียนวิศวกรรมรถไฟ และพนักงานรถไฟ รวมถึงครอบครัวที่อยู่ในบริเวณที่ทำการ สิ่งพิมพ์ที่ใช้เพื่อการแลกเปลี่ยนคือ รถไฟสัมพันธ์ (บาลินี อยู่สำราญ, สัมภาษณ์)
- พ.ศ. 2518 การเคหะและเทคโนโลยีแห่งชาติ จัดตั้งห้องสมุดโดยใช้ชื่อว่า "ศูนย์วิชาการที่อยู่อาศัย" เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลด้านที่อยู่อาศัยสำหรับบุคคลภายนอก ศูนย์ฯ ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด และได้รับเงินสนับสนุนจากต่างประเทศคือ ประเทศเนเธอร์แลนด์ เน้นให้บริการแก่พนักงานในสังกัด แต่ก็มีบุคคลในวงการธุรกิจบ้านจัดสรรไปใช้บริการด้วย

ในเวลาต่อมา องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย โดยสำนักผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรม ได้จัดตั้งห้องสมุดฝ่ายวิศวกรรมเมื่อประมาณ พ.ศ. 2518 เพื่อให้บริการเอกสารสิ่งพิมพ์ขององค์การฯ ห้องสมุดจัดเก็บวัสดุสารนิเทศในสาขาโทรคมนาคม เน้นการบริการแก่พนักงานในสังกัด (เพชริน แห่งทอง, สัมภาษณ์)

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขปัญหารถจราจรและการขนส่ง เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็ว และลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจในการคมนาคมขนส่ง ด้วยการก่อสร้างหรือจัดให้มีทางพิเศษ ตลอดจนการบำรุงรักษา ค่าเงินการหรือควบคุมธุรกิจเกี่ยวกับทางพิเศษ ได้แก่ระบบทางด่วนและระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

ห้องสมุดของการทางพิเศษจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการและเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานแก่พนักงานในสังกัด โดยจัดเก็บและบริการในสาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี (การทางพิเศษแห่งประเทศไทย 2527: 18, 58-60)

ห้องสมุดอีกสองแห่งที่มีบทบาทคืออุตสาหกรรมอากาศยานคือ ห้องสมุดฝ่ายช่าง กองวิศวกรรมฝ่ายช่าง บริษัทการบินไทย จำกัด ห้องสมุดจัดเก็บวัสดุสารนิเทศสาขาการซ่อมบำรุงเครื่องบิน วัสดุการเชื่อม ตลอดจนมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริการแก่พนักงานในสังกัด ห้องสมุดแห่งนี้อยู่ในระยะเริ่มต้นของการใช้คอมพิวเตอร์ในงานจัดหา งานจัดหมู่และทำบัตรรายการ รวมทั้งงานบริการด้วย (นันทนา สัตยวณิช, สัมภาษณ์) ห้องสมุดอีกแห่งหนึ่งคือ ห้องสมุดการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย จัดตั้งในปี พ.ศ. 2523 จัดเก็บวัสดุสารนิเทศทางด้านทำอากาศยาน มุ่งให้บริการแก่พนักงานของการทำอากาศยาน ตลอดจนบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจวิชาการในสาขาดังกล่าว (สุกัญญา จีรวัชโร, สัมภาษณ์)

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 339 ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2515 และแก้ไขโดยพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 การนิคมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ โดยจัดตั้งเขตหรือย่าน

อุตสาหกรรมในรูปของนิคมอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมคือ เขตพื้นที่ดินซึ่งจัดสรรไว้สำหรับ โรงงานอุตสาหกรรม เข้าไปอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสัดส่วน โดยเขตอุตสาหกรรมนั้นประกอบด้วย อาคารอุปโภคและสาธารณูปการครบครัน แบ่งเป็นสองประเภทคือ

1. เขตอุตสาหกรรมทั่วไป คือ เขตพื้นที่ดินกำหนดไว้เพื่อการประกอบอุตสาหกรรม
2. เขตอุตสาหกรรมส่งออก คือ เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้เพื่อประกอบอุตสาหกรรม เพื่อ ส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2531: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ในด้านสารนิเทศ การนิคมามีบริการห้องสมุด บริการรวบรวมข้อมูล จัดทำทะเบียน และสถิติเกี่ยวกับผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม การลงทุน ฯลฯ จัดพิมพ์วารสาร กนอ. (รายบักษ์) กนอ. สัมพันธ์ (รายเดือน) และรายงานทางวิชาการ รายงานการ ปฏิบัติงานอื่น ๆ

ห้องสมุดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อบริการข้อมูลแก่ บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านอุตสาหกรรม ห้องสมุดไม่มีอาคารพื้นที่และห้องเฉพาะ ต้องใช้ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ให้บริการแก่บุคคลภายนอกและบุคคลภายในสังกัด (ชุติมา สัจจานันท์ 2530: 201)

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) มีหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบและ ส่งเสริมธุรกิจปิโตรเลียมอันได้แก่ การสำรวจ พัฒนา ผลิต จัดหา กลั่นหรือแยก สะสม สำรอง เก็บรักษา นำเข้า ส่งออก ขนส่ง ซื่อขาย และจำหน่ายปิโตรเลียมทุกชนิด รวมถึง การดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจปิโตรเลียมด้วย (กระทรวงอุตสาหกรรม 2531: 117)

งานบริการสารนิเทศของ ปตท. ได้แก่ งานศูนย์ข้อมูลและข่าวสาร ศูนย์ ประชาสัมพันธ์ จัดทำวารสารบ้านเรา (รายบักษ์) สารสิน ปตท. (รายเดือน) หนังสือนาน สัมพันธ์ (รายเดือน) ก๊าซเทค (ราย 3 เดือน) รายงานประจำปี และเอกสารสิ่งพิมพ์อื่นๆ

ห้องสมุดการนิเวศน์แห่งประเทศไทย ห้องสมุดการนิเวศน์แห่งประเทศไทย
ไทยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นศูนย์รวม เอกสารวิชาการของการนิเวศน์แห่งประเทศไทย
2. บริการพนักงานของการนิเวศน์แห่งประเทศไทย
3. บริการบุคคลภายนอกที่สนใจกิจการของ ปตท. และธุรกิจนิเวศน์
4. ให้ความร่วมมือแก่ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศอื่น ๆ

ห้องสมุดการนิเวศน์มาจัด เก็บและบริการสาขาวิศวกรรมนิเวศน์ วิศวกรรมเคมี และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดฯ เน้นให้บริการแก่พนักงานในสังกัด (พัฒนาวิชกุล, สัมภาษณ์)

หน่วยงานเอกชน

กิจกรรมด้านสารนิเทศในหน่วยงาน เอกชนจัดทำขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในหน่วยงาน เอกชนส่วนมากเป็นหน่วยงานที่เพิ่งเริ่มต้นดำเนินงาน และมีอีกหลายหน่วยงานที่มีโครงการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านสารนิเทศโดยเฉพาะ จากการศึกษาพบว่ากิจกรรมต่าง ๆ ในหน่วยงาน เอกชนมีดังนี้

บริษัท อยีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด เริ่มจัดตั้งห้องสมุดของบริษัทในปี พ.ศ. 2500 โดยขึ้นกับฝ่ายขายของบริษัท ให้บริการแก่พนักงาน ลูกจ้างของบริษัท ตลอดจนบุคคลภายนอกที่ต้องการข้อมูลของบริษัท ระบบการทำงานใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และจำลองระบบมาจากบริษัทแม่คือ บริษัท อยีเอ็ม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ILS (IBM Library Service) สารนิเทศที่จัดเก็บและบริการคือสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (สมคิด พิชัยศรีสวัสดิ์, สัมภาษณ์)

บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2502 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการจัดตั้ง

ขยาย และปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมส่วนเอกชนให้ก้าวหน้าและทันสมัยโดย

1. ช่วยเหลือการจัดตั้ง การขยาย และการปรับปรุงให้ทันสมัยซึ่งภาวะอุตสาหกรรมส่วนเอกชน

2. สนับสนุนการดำเนินการให้มีส่วน เอกชนทั้งใน และนอกราชอาณาจักร เข้าร่วมในภาวะอุตสาหกรรมส่วนเอกชน รวมทั้งการรวม เงินทุนและช่วยพัฒนาตลาดทุนด้วย

บทบาทของบรรษัท เงินทุนฯ ในการพัฒนาอุตสาหกรรม บรรษัทให้การสนับสนุนแก่กิจการอุตสาหกรรมการผลิตทุกประเภท อุตสาหกรรมบริการที่เป็นบริการอัน เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะขยายบทบาทการพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการกระจายความเจริญไปจากส่วนกลาง และเพื่อเป็นการสร้างงานให้กับประชาชน รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้บรรษัทฯ จึงพิจารณาให้ความสำคัญแก่โครงการดังต่อไปนี้คือ โครงการผลิตเพื่อการส่งออก โครงการที่ช่วยประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน โครงการที่ช่วยโอนเทคโนโลยีจากต่างประเทศที่เหมาะสมกับประเทศไทย และโครงการที่มีการควบคุมและขจัดมลพิษ การสนับสนุนโครงการอุตสาหกรรมของบรรษัท เป็นการให้การสนับสนุนตั้งแต่รากฐานจน ไปสู่ความสำเร็จ (บรรษัท เงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, จุลสาร)

ห้องสมุดบรรษัท เงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นับแต่บรรษัทฯ ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2502 ห้องสมุดมีสภาพเป็นที่เก็บหนังสือ ไม่มีแผนการจัดหมวดหมู่ มีหนังสือจำนวนเพียงเล็กน้อย ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ จนกระทั่ง พ.ศ. 2514 บรรษัทฯ เล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุด เพื่อใช้เป็นแกนกลางสำหรับบริการวิชาการ แหล่งข้อมูล และอื่น ๆ จึงจัดสรรงบประมาณและบรรจุเจ้าหน้าที่ประจำวุฒิสรรพารักษาศาสตร์ นับแต่นั้นห้องสมุดจึงเริ่มดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ เป็นแหล่งข้อมูลและแหล่งบริการด้านอุตสาหกรรมและการเงิน ตลอดจน เพื่อจัดหาและบริการข้อมูล เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานบรรษัทฯ

ห้องสมุดขึ้นอยู่กับฝ่ายวิจัยและพัฒนา บริษัท เงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย วัสดุสารนิเทศ เน้นทางสาขาวิชาอุตสาหกรรมและการเงิน พนักงานบริษัททุกคนถือว่าเป็นสมาชิกห้องสมุดทั้งหมด มีสิทธิยืมวัสดุสารนิเทศจากห้องสมุดได้ แต่บุคคลภายนอกไม่มีสิทธิใช้ คำนับว่าเฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น (เปรมวิทย์ วาจิธร, สัมภาษณ์)

บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2456 แต่ยังไม่ได้เริ่มกิจกรรมทางด้านห้องสมุดและศูนย์บริการ

ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี เริ่มจากมีกิจการห้องสมุดเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2505 ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมี Dr. H. Bantii วิศวกรชาวเยอรมัน เป็นผู้ดำเนินการ หนังสือวิชาการในระยะแรก ๆ จึงเป็นภาษาเยอรมันเป็นส่วนใหญ่ ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี เริ่มดำเนินงานในปี พ.ศ. 2517 และในปี พ.ศ. 2531 ได้มีการรวมห้องสมุด เข้ากับศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยีมีดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาของสถาบันพัฒนาเทคโนโลยี
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางเทคโนโลยีแก่พนักงานบริษัท

ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยีขึ้นอยู่กับสถาบันพัฒนาเทคโนโลยี แบ่งระบบงานเป็นระบบจัดการฐานข้อมูล ระบบข่าวสาร วัสดุสารนิเทศของศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี เน้นทางสาขาวิชาวัสดุก่อสร้างอันได้แก่ ซีเมนต์คอนกรีต และการบริหารเกี่ยวกับการก่อสร้าง (กรรณิการ์ เฝียงพิบูลย์, สัมภาษณ์)

สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม หรือ ATA (Appropriate Technology Association) ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2525 สมาชิกประจำของสมาคมประมาณ 200 คน กระจายอยู่ทั่วประเทศ สมาคมฯ เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาพชุมชนของประเทศไทย โดยที่เทคโนโลยีดังกล่าวควรเป็นเทคโนโลยีที่มีราคาถูก สร้างง่าย และสามารถส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาช่วยเหลือตัวเองได้
2. ค้นคว้ารวบรวมวิทยาการที่เหมาะสมจากองค์การและสถาบันต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำการแปรเทคโนโลยีเหล่านั้นให้อยู่ในรูปที่เผยแพร่แก่ชุมชนได้ง่ายและเหมาะสม
3. เผยแพร่เทคโนโลยีที่เหมาะสมในรูปการสาธิต การฝึกอบรม การพิมพ์เอกสาร ตลอดจนการแนะนำชาวบ้านให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมไปพัฒนาชุมชน
4. บริการแนะนำและช่วยเหลือบุคคลและหน่วยงานด้านพัฒนาต่าง ๆ ในการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาแก้ปัญหาของชุมชน

ศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีที่เหมาะสม สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2528 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นแหล่งเอกสารและข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการด้านเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อเป็นการให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ข้อมูลปัจจุบันยังเป็นหน่วยงานที่เล็กมาก ให้บริการบุคคลภายในเป็นส่วนใหญ่ และยังไม่มียุทธศาสตร์ดำเนินงานโดยเฉพาะ (สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม 2529: 4-5)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย สถาบันฯ ได้ก่อตั้งขึ้นด้วยความริเริ่มของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยมี าทณา พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย และ าทณา บีแอร์ แอลเลียต ทูโด นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศแคนาดา เป็นประธานร่วมกันในพิธีลงนาม

ข้อตกลงความช่วยเหลือขององค์การพัฒนาระหว่างประเทศแห่งแคนาดา ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าวทำให้สถาบันฯได้รับความช่วยเหลือทางการเงินซึ่งจำเป็นสำหรับการก่อตั้งและดำเนินการในระยะเริ่มต้น เป็นสถาบันวิจัยเชิงนโยบายแห่งแรกในประเทศไทย ก่อตั้งขึ้น เป็นมูลนิธิที่ไม่แสวงหากำไรและไม่สังกัดหน่วยราชการใด บริหารโดยสภาสถาบันฯ และคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ โดยมีประธานสถาบันฯ เป็นผู้ดำเนินการทั้งในด้านการเงิน การปฏิบัติการ การกำหนดทิศทาง และรับผิดชอบต่อสภาสถาบันฯ และคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ มีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการคือ

1. ดำเนินการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยในเชิงนโยบาย โดยเน้นการวิเคราะห์นโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว กระบวนการกำหนดนโยบาย เนื้อหาสาระของนโยบาย คุณภาพของเนื้อหาสาระของนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม การควบคุมคุณภาพและความ เป็นเลิศทางวิชาการ
  2. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลซึ่งประกอบด้วยข้อมูลอันทันสมัยในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย
  3. สร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างสถาบันและบุคลากรต่าง ๆ ที่ทำการวิจัยหรือมีความสนใจร่วมกัน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงนโยบาย
  4. เผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการตัดสินใจและการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไป (Thailand Development Research Institute Foundation, Pamphet)
- ห้องสมุดและศูนย์เอกสาร สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย ห้องสมุดและศูนย์เอกสารเปิดให้บริการอย่างไม่เป็นทางการในปี พ.ศ. 2528 และจัดตั้งในปี พ.ศ. 2529 มีเอกสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และพัฒนา การเงิน เศรษฐกิจ การเกษตร การพัฒนาชนบท ทรัพยากรของชาติ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อุตสาหกรรม การค้า การพลังงาน การพัฒนาการเมือง ประชากร คอมพิวเตอร์ นโยบาย และการบริหารภาครัฐบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. จัดหาสิ่งตีพิมพ์และสิ่งไม่ตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายงานวิจัยของสถาบัน
2. จัดเก็บข้อมูลอย่างมีระบบโดยมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานห้องสมุด
3. ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และตรงตามความต้องการของผู้ใช้
4. สร้างเครือข่ายร่วมกับห้องสมุดและสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันฯ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ชุมชน วงศ์กศุศุศ, สัมภาษณ์)

หอการค้าไทย จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการค้าในปี พ.ศ. 2530 เพื่อให้บริการข่าวสารการค้าและอุตสาหกรรมแก่นักธุรกิจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งนักศึกษาและบุคคลทั่วไป บริการส่วนใหญ่เป็นไปในกลุ่มบุคคลในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม (จันทร์ฉวี ศรีมหาสงคราม, สัมภาษณ์)

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) (สสท.) จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2516 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป ความสำเร็จในการก่อตั้งสมาคม เป็นผลสืบเนื่องจากความร่วมมือร่วมใจและเสียสละของผู้ที่เคยไปศึกษาและดูงานโดยทุน เอบีเค ที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นสำคัญ

สสท. เป็นหน่วยงานที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากกระทรวงการค้าระหว่างประเทศและอุตสาหกรรม ประเทศญี่ปุ่น ร่วมกับวิสาหกิจเอกชนในญี่ปุ่น โดยส่งความช่วยเหลือนี้ผ่านทางสมาคมความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม การบริหารองค์กรของ สสท. ขึ้นอยู่กับฝ่ายไทยทั้งหมดด้วยหลักการที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร

การบริหารงานของสมาคมแบ่งออกเป็น 4 ฝ่ายคือ ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายโรงเรียน ฝ่ายสิ่งพิมพ์และศูนย์ข้อมูล ฝ่ายอบรมและสัมมนา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของสมาชิก และเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ
2. เปิดอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับเทคโนโลยี

3. รวบรวม เรียบเรียง แปล และพิมพ์หนังสือทางวิชาการและเอกสารเกี่ยวกับเทคโนโลยี
4. ให้ชมและยืมหนังสือทางวิชาการเกี่ยวกับเทคโนโลยี
5. เปิดอบรมทางภาษาและออกวารสารของสมาคม
6. ร่วมมือกับสถาบันอื่น โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่นที่มีวัตถุประสงค์ทำนองเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการดำเนินงานและขยายงาน ทั้งนี้ไม่เกี่ยวข้องกับ การ เมือง
7. เป็นศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศ (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) 2531 : 1)

ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี เป็นโครงการใหม่ของสมาคมซึ่งได้รับงบประมาณในปี พ.ศ. 2530 ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อยกระดับเทคโนโลยีการผลิต ความสามารถในการเลือกเครื่องจักร การออกแบบผลิตภัณฑ์ การประหยัดพลังงาน การลดต้นทุนการผลิต มาตรฐานการผลิต สิทธิบัตร ฯลฯ ให้กับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศ

ปัจจุบันศูนย์ข้อมูลมีกิจกรรม เพื่อบริการแก่วิสาหกิจอุตสาหกรรมไทยดังนี้ (ทัศนีย์ จารุสมบัติ และ ชัยฉลอง อัครเสนา 2531 : 38-45)

1. ให้สมาชิกและหน่วยงานราชการยืมสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด
2. บริการแปลเอกสารทางเทคนิค ไทย-อังกฤษ-ญี่ปุ่น
3. บริการเช่า-ยืมวีดีโอเทป
4. บริการตอบคำถามทางโทรศัพท์
5. บริการเลือกสรรสารนิเทศ เฉพาะบุคคลและค้นคืนด้วยคอมพิวเตอร์
6. บริการถ่ายเอกสารทางโทรศัพท์และทางไปรษณีย์
7. บริการทางด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของญี่ปุ่น และแคตตาล็อกผลิตภัณฑ์

8. บริการแนะนำแหล่งสารนิเทศ
9. จัดทำจดหมายข่าว "เทคโนโลยีสาร" รายเดือน
10. บริการสั่งซื้อสิ่งพิมพ์จากประเทศญี่ปุ่นแก่สมาชิก
11. จัดอบรม/สัมมนาทางวิชาการ/บรรยายพิเศษ
12. ทำการวิจัยในด้านสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

บริษัทปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด จัดตั้งห้องสมุดขึ้นในปี พ.ศ. 2530 เพื่อเป็นแหล่งสารนิเทศด้านวิศวกรรมศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะวิศวกรรมปิโตรเคมี บริการที่จัดทำส่วนใหญ่เน้นให้บริการแก่พนักงานในสังกัด ขณะที่ศึกษาเป็นช่วงที่บริษัทกำลังเปลี่ยนแปลงเรื่องการบริหารและการดำเนินงาน ห้องสมุดของบริษัทอาจมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับงานที่กำลังขยายตัวของบริษัท (กนกวรรณ สุภกิจ, สัมภาษณ์)

บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด ห้องสมุดบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2531 เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บ และบริการวัสดุสารนิเทศด้านปิโตรเลียมแก่พนักงานและครอบครัวของบริษัท โดยมีเจ้าหน้าที่ของฝ่ายอบรมดูแลห้องสมุดและทำงานด้านฝึกอบรมด้วย ห้องสมุดแห่งนี้ปัจจุบันยังไม่มีบรรณารักษ์รับผิดชอบ แต่มีโครงการบริการแก่นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจเมื่อบริษัทมีอาคารที่ทำการถาวรแล้ว (สุชาย วัฒนคุณากุล, สัมภาษณ์)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กทวท.) (Science and Technology Development Board; STDB) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 โดยใช้เงินกู้จากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาจำนวน 26.5 ล้านดอลลาร์ และเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า 8.5 ล้านดอลลาร์ เพื่อช่วยเหลือประเทศไทยทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICS) ด้วยงานนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยมีโครงการดำเนินงานระยะเวลา 7 ปี โครงการจะเน้นใน 3 สาขา คือ เทคโนโลยีชีวภาพและวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ประยุกต์และคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการหลัก 4 ประการคือ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2530: 1-5)

1. การเพิ่มสมรรถนะแก่สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ
2. การศึกษาทบทวนนโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. การส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และวิศวกรรม
4. การสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม

ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหน่วยงานเล็ก ๆ ที่เก็บรวบรวมและให้บริการเฉพาะบุคลากรของสำนักงานฯ (ชนิดดา โกวิทย์วุฒิ, สัมภาษณ์)

กิจกรรมอีกประการหนึ่งในการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมของ กทวท. คือการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลทางเทคโนโลยี (Technical Information Access Center: TIAC) ศูนย์ฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อ เป้าหมายในการบริการข้อมูลหรือข่าวสารทางด้าน เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่รวดเร็วและตรงกับความต้องการของนักวิจัยและนักลงทุนในภาคเอกชน ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อถือได้และมีราคาถูก จะมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และระบบไมโครคิล์มในการเก็บรักษาและบริการข้อมูล พร้อมทั้งจะ เชื่อม เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ด้วย นอกจากนี้ยังจะเชื่อมต่อไประบบอิเล็กทรอนิกส์กับฐานข้อมูลในต่างประเทศ เพื่อให้บริการข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีเฉพาะในต่างประเทศอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2530: 16-17)

ในปี พ.ศ. 2531 สำนักงานฯ ได้ทำการสำรวจเพื่อจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลหรือ TIAC ขึ้น ผลการสำรวจพบว่าควรตั้งเป้าหมายของศูนย์ในด้านผู้เข้าร่วมในเครือข่ายของ TIAC ใน 3 ภาคคือ 1) ภาคเอกชน เช่น มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) สภาอุตสาหกรรมไทย บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ศูนย์บริการส่งออก และสมาคมองค์กรทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ 2) ภาครัฐบาล เช่น สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรมบางหน่วยงาน

อีกภาคหนึ่งคือ 3) สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งนี้โดย TIAC จะเป็นผู้
ช่วยเหลือในด้านการเงิน อุปกรณ์ที่จำเป็น และการฝึกอบรมบุคลากรแก่หน่วยงานต่าง ๆ

บริการของ TIAC คือบริการค้นคืนจากฐานข้อมูล ผู้ใช้สามารถขอรับบริการจาก
หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในเครือข่ายของ TIAC หรือขอรับบริการได้ที่ TIAC โดยตรง
นอกจากนี้ยังมีโครงการบริการเอกสารฉบับเต็ม (Full Text) และบริการแนะนำแหล่ง
สารนิเทศแก่ลูกค้าในกรณีที่หน่วยงานของ TIAC ไม่มีสารนิเทศที่ลูกค้าต้องการ อย่างไรก็ตาม
บริการของโครงการนี้เป็นบริการค้นคืนจากฐานข้อมูลในประเทศและต่างประเทศจึงจะมีการ
คิดค่าบริการจากผู้ใช้ด้วย (Scientific and Technical Development Board
1988: 12-17)

ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย เป็นองค์การอิสระที่ดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์
พลังงาน ศูนย์อนุรักษ์ฯ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2528 เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ ให้
ความช่วยเหลือ และดำเนินการให้มีการประหยัดพลังงานขึ้นในระดับชาติ เพื่อเป็นแหล่งรวม
ทางวิชาการ ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการปฏิบัติการทางด้านการประหยัดพลังงานของ
ประเทศ และทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนตามนโยบาย
ประหยัดพลังงานในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)
การบริการของศูนย์ฯ ใช้นโยบายการบริการที่สมบูรณ์แบบ (One Stop Conservation
Service) เริ่มจากการสร้างจิตสำนึก การฝึกอบรม การบริการวินิจฉัย ออกแบบ วิเคราะห์
ผล จัดหาอุปกรณ์ จัดหาเงินทุน ตลอดจนยื่นขอลดหย่อนภาษี

ศูนย์สารนิเทศอนุรักษ์พลังงานจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 สังกัดศูนย์อนุรักษ์พลังงาน
แห่งประเทศไทยโดยตรง เพื่อจัดเก็บสารนิเทศด้านการอนุรักษ์พลังงาน เนื่องจากเพิ่งเริ่ม
ก่อตั้งจึงยังมีปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินการ แต่ได้มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ตั้งแต่เริ่ม
ต้น โดยใช้ในงานธุรการและงานบริการ (ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย, จุดสาร)

องค์การเจโทร (Japan External Trade Organization: JETRO) เป็น
 องค์การไม่แสวงหาผลประโยชน์รายได้ ภายใต้การควบคุมของกระทรวงการค้าและ
 อุตสาหกรรมของญี่ปุ่น เจโทรก่อตั้งสำนักงานในกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2502 โดยมี
 วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนสินค้าออกของไทยไปสู่ตลาดญี่ปุ่น สนับสนุนการลงทุนของญี่ปุ่นใน
 ประเทศไทย สนับสนุนความร่วมมือทางอุตสาหกรรม ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยี
 เผยแพร่เทคโนโลยีด้านพลังงาน และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและ
 ประเทศญี่ปุ่น โดยให้บริการข่าวสารต่าง ๆ เช่น สถิติทางการค้า กฎเกณฑ์ทางการค้าของ
 ญี่ปุ่น และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น (เจโทร, จุลสาร)

แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีซึ่งมีบทบาทต่ออุตสาหกรรมของประเทศดังกล่าวมา
 แล้ว ทั้งที่ดำเนินการมาเป็นเวลานานหรือเพิ่งเริ่มดำเนินการ หรือบางแห่งยังเป็นโครงการ
 แต่ทุกแห่งล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งสารนิเทศที่จะมีบทบาทในการบริการสารนิเทศแก่อุตสาหกรรม
 อันจะเป็นแรงผลักดันส่วนหนึ่งที่จะนำประเทศก้าวไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่หรือ
 ใกล้เคียงอย่างมั่นคง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ทำเนียบแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทำเนียบแหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

หน่วยราชการ 36 แห่ง

สำนักนายกรัฐมนตรี

1. ห้องสมุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ
ถนนหลานหลวง เขตบึงกุ่มปทุมมา กรุงเทพฯ 10100
โทร 281-3022, 282-0551

กระทรวงพาณิชย์

2. ฝ่ายข้อมูล กรมการค้าภายใน
ถนนมหาราช แขวงพระราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร 223-1422, 221-2824
3. ห้องสมุดกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์
อาคาร ค. ถนนราชดำเนินกลาง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร 281-4631, 281-8447
4. ฝ่ายเอกสารข้อมูลการค้า กองข้อมูลการค้า กรมพาณิชย์สัมพันธ์
22/77 ถนนรัชดาภิเษก เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
โทร 511-5066-77

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน

5. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 245-0746, 281-7244

6. ศูนย์สนเทศทางวิทยาศาสตร์ กองวิชาการและวิเทศสัมพันธ์
สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 246-0064
7. กองสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ
ถนนโยธี แขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 245-5271
8. กองบริการเอกสารและห้องสมุด สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
196 ถนนพหลโยธิน เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
โทร 579-2763, 579-1121-30
9. ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 279-7180-9 ต่อ 145, 146
10. ห้องสมุดสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
16 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
โทร 579-5230-4
11. ศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งประเทศไทย
17 ถนนพระรามที่ 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500
โทร 221-0139, 223-6223

กระทรวงอุตสาหกรรม

12. ห้องสมุดกรมทรัพยากรธรณี
ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 245-6209

13. งานห้องสมุด กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 245-9300
14. ห้องสมุดศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 246-0031, 245-1154
15. ห้องสมุดกองอุตสาหกรรมสิ่งทอ
ถนนพระรามที่ 4 เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10110
โทร 392-0540-2
16. ศูนย์บริการข้อมูลอุตสาหกรรมชนบท กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ซอยศรีมิตร ถนนพระรามที่ 4 เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10110
โทร 392-0587, 381-1601-4
17. ห้องสมุดสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรม เครื่องจักรกล และโลหะการ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 4 แขวงกล้วยน้ำไท เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10110
โทร 381-1051-6
18. ห้องสมุดสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10400
โทร 246-0037, 246-1131

กระทรวงคมนาคม

19. ศูนย์เอกสารทางหลวงเอเชีย กรมทางหลวง
ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400
โทร 246-1121, 245-6908

กระทรวง เกษตรและสหกรณ์

20. ห้องสมุดกรมส่งเสริมการเกษตร

ถนนพหลโยธิน เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900

โทร 579-3875

ทบวงมหาวิทยาลัย

21. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500

โทร 251-1761 ต่อ 40, 41

22. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500

โทร 252-5001 ต่อ 130

23. ห้องสมุดและศูนย์เอกสารการสัตว คณะสัตวแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนอังรีนงค์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500

โทร 252-0980

24. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900

โทร 579-4165, 579-2539

25. ห้องสมุดสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900

โทร 579-5553

26. กองห้องสมุด สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
3 หมู่ 2 ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทร 326-7320-9 ต่อ 321, 322
27. ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
3 หมู่ 2 ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทร 326-9960
28. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
3 หมู่ 2 ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทร 326-7320-9
29. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
3 หมู่ 2 ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทร 525-0162-3 ต่อ 252
30. สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าบางมด
91 ถนนสุขสวัสดิ์ 48 แขวงบางมด เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพฯ 10140
โทร 427-6321
31. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถนนพิบูลสงคราม แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 585-8541 ต่อ 233, 236

32. ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถนนพิบูลสงคราม แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 585-8540-8 ต่อ 315
33. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถนนพิบูลสงคราม แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 585-8541-8 ต่อ 270
34. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 245-5415

กระทรวงศึกษาธิการ

35. ห้องสมุดวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2 ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
โทร 286-3991-5 ต่อ 6091
36. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
399 ถนนสามเสน แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 281-0066, 281-5456-7 ต่อ 451

รัฐวิสาหกิจ 12 แห่ง

37. ห้องสมุดฝ่ายช่าง ฝ่ายวิศวกรรม บริษัทการบินไทย จำกัด
ดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210
โทร 523-8900

38. ห้องสมุดฝ่ายวิศวกรรม องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
ถนนเพลินจิต เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500
โทร 257-1603
39. ห้องสมุดการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย
ถนนวิภาวดีรังสิต ดอนเมือง เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10210
โทร 282-6171-9 ต่อ 112
40. ห้องสมุดสำนักงานฝึกอบรมและพัฒนา การรถไฟแห่งประเทศไทย
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
โทร 271-0130 ต่อ 875
41. ห้องสมุดการไฟฟ้านครหลวง
121 ถนนจักรเพชร กรุงเทพฯ 10200
โทร 221-2111, 221-2121
42. ห้องสมุดการทางพิเศษแห่งประเทศไทย
ถนนหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
โทร 579-5380-9
43. ห้องสมุดกลาง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
53 ถนนจรัลสนิทวงศ์ แขวงบางกวย เขตบางกวย นนทบุรี 11000
โทร 423-0580-90 ต่อ 5213-16
44. ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย
273 ถนนสามเสน บางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร 282-9121, 282-3322 ต่อ 2690, 2692

45. ห้องสมุดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
618 ถนนนิคมมักกะสัน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 253-0561
46. ห้องสมุดการเคหะแห่งชาติ
905 ถนนสุขาภิบาล 1 แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทร 377-5461-9
47. ห้องสมุดการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
14 ซอยยาสูบ 1 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตบางเขน
กรุงเทพฯ 10900 โทร 279-5010-9
48. ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย 196 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900 โทร 579-3511

หน่วยงานเอกชน 13 แห่ง

49. ห้องสมุดบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด
210 สุขุมวิท 64 พระโขนง กรุงเทพฯ 10260
โทร 331-0060-2
50. ห้องสมุดบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
1770 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพฯ 10300
โทร 253-7111, 253-9666
51. ห้องสมุดบริษัทปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด
32/51 อาคารชิน-ไทย เทาเวอร์ ชั้น 20
สุขุมวิท 21 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110
โทร 260-1311

52. ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด
1 ถนนปูนซีเมนต์ไทย แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 583-3333, 586-4444
53. ศูนย์ข้อมูล สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม
149/171-2 ถนนปั้นเกล้า-นครชัยศรี
แขวงบางบัวทอง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
โทร 434-3252
54. ศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)
5-7 สุขุมวิท 29 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110
โทร 258-6443
55. ห้องสมุดบริษัทไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด
ชั้นที่ 12 อาคารไอบีเอ็ม ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10400
โทร 271-0051-2
56. ห้องสมุดและศูนย์เอกสาร สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
163 อาคารรัชต์ภาคย์ ถนนอโศก พระโขนง กรุงเทพฯ 10110
โทร 258-9015-19 คอ 148
57. ศูนย์สารนิเทศอนุรักษ์พลังงาน ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย
17 ถนนพระรามที่ 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500
โทร 223-0735, 223-4050-1
58. ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
401 ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทร 276-1314-7

59. ศูนย์บริการข่าวสารและข้อมูลทางการค้า หอการค้าไทย
150 ถนนราชบพิธ แขวงราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร 221-6532-4, 221-1753
60. ห้องสมุดองค์การเจโทร (หอการค้าญี่ปุ่น)
159 ถนนราชดำริ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10400
โทร 253-6441-5
61. ห้องสมุดฝ่ายวิชาการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
394/14 ถนนสายเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 280-0951

หน่วยงานอิสระ 1 แห่ง

62. ห้องสมุดและศูนย์เอกสารแห่งภูมิภาค สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
58 ถนนหลุยเซียน กม.ที่ 42 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12000
โทร 529-0911-3, 529-0100-13 ต่อ 2851, 2852

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถาม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/311

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

มกราคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน

เนื่องด้วย นางสาว ทศนีย์ ปัทมเทศ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์ที่จะศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมข้อมูลทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ตลอดจนแหล่งที่ให้บริการแก่บุคคลในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ในเรื่องของสภาพการดำเนินงาน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ปัญหาในการดำเนินงาน ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติงานในแหล่งต่าง ๆ เพื่อประกอบการเสวนาวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง "แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่องานบริการอุตสาหกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ในอันที่จะนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงพัฒนาการบริการสารนิเทศให้มีประสิทธิภาพ และการสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุด/ศูนย์สารนิเทศต่าง ๆ

บัณฑิตวิทยาลัยใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกันตามความเป็นจริง ในการเก็บแบบสอบถามคืน นิสิตจะจัดส่งเจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล ซึ่งเป็นนิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มาสัมภาษณ์ท่านหรือผู้รับผิดชอบในหน่วยงานของท่าน ตามแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน โดยการสัมภาษณ์จะทำในระหว่างวันที่ 15-31 มกราคม 2532 อนึ่ง ขอความกรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานเท่าที่มี เช่น ประวัติพัฒนาการ เอกสารแนะนำหน่วยงาน สถิติต่าง ๆ หรือรายชื่อวารสาร เป็นต้น เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลจากคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความกตัญญู

B. B. :-

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

แบบสอบถาม

"แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร"

-คำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ผู้สอบถามจะใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเก็บไว้เป็นความลับเฉพาะ-

คำอธิบาย

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 สภาหอการค้าแรงงาน
- ตอนที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการดำเนินงาน
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของบรรณาธิการ

คำอธิบายศัพท์

"สารนิเทศ" หมายถึงข่าว ข้อเท็จจริง ข้อมูลความรู้ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษา หรือการสอน ซึ่งได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปของวัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร ดนตรีบันทึกเสียง และในรูปของวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น ภาพยนตร์ แผ่นเสียง เทปเสียง ภาพเคลื่อนไหว เทปโทรทัศน์ ไมโครฟิล์ม ไมโครดิสก์ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เป็นต้น

"วัสดุสารนิเทศ" หมายถึงวัสดุที่บันทึกสารนิเทศทั้งที่ตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ในท้องสมุดหรือศูนย์สารนิเทศ

"แหล่งสารนิเทศ" หมายถึงแหล่งที่รวบรวมและเผยแพร่สารนิเทศหรือที่มาของสารนิเทศ อาจเป็นท้องสมุด ศูนย์สารนิเทศ เป็นต้น

"แหล่งสารนิเทศทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม" หมายถึงแหล่งที่เก็บรวบรวมสารนิเทศที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม หรือแหล่งที่รวบรวมและเผยแพร่สารนิเทศแก่ผู้ใช้ในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม

"เทคโนโลยีสมัยใหม่ในท้องสมุทร/ศูนย์สารนิเทศ" หมายถึงการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการดำเนินงานของท้องสมุทร/ศูนย์สารนิเทศ

ตอนที่ 1 สภาพการดำเนินงาน

1. ชื่อแหล่งสารนิเทศ _____
 สถานที่ตั้ง เลขที่ _____ ถนน _____ แขวง _____
 เขต _____ กรุงเทพมหานคร
2. ชื่อหน่วยงานต้นสังกัด _____
3. แหล่งสารนิเทศตั้งขึ้นในปี พ.ศ. _____
4. เวลาเปิด-ปิดของแหล่งสารนิเทศ

วันธรรมดา	เวลา _____ น. ถึง _____ น.
วันเสาร์	เวลา _____ น. ถึง _____ น.
วันอาทิตย์	เวลา _____ น. ถึง _____ น.
วันหยุดราชการ	เวลา _____ น. ถึง _____ น.
5. วัตถุประสงค์ของแหล่งสารนิเทศ
  - 1) _____
  - 2) _____
  - 3) _____
  - 4) _____
  - 5) _____

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ใน ( ) หน้าข้อความที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง (บางคำถาม ตอบได้มากกว่า 1 ข้อเลือก)

ก. การบริหารงาน

1. สถานภาพของแหล่งสารนิเทศ

( ) ขึ้นตรงต่อผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัด

( ) ขึ้นอยู่กับ

( ) ฝ่ายบริหาร

( ) ฝ่ายวิชาการ

( ) ฝ่ายธุรการ

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

2. การแบ่งส่วนงานของแหล่งสารนิเทศ แบ่งเป็น

( ) ฝ่ายบริหาร

( ) ฝ่ายธุรการ

( ) ฝ่ายจัดหาทรัพยากร

( ) ฝ่ายโสตทัศนวัสดุ

( ) ฝ่ายวิเคราะห์หมวดหมู่และจัดทำ

( ) ฝ่ายบริการ

บัตรรายการ

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

3. ผู้วางนโยบายแหล่งสารนิเทศได้แก่

( ) ผู้บังคับบัญชาค้นสังกัด

( ) คณะกรรมการแหล่งสารนิเทศ

( ) บรรณารักษ์

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

4. คณะกรรมการแหล่งสารนิเทศมีหรือไม่

( ) ไม่มี

( ) มี ประกอบด้วย

( ) ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัด

( ) บรรณารักษ์

( ) ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต้นสังกัด

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

5. คณะกรรมการแหล่งสารนิเทศได้รับการแต่งตั้งเป็นวาระคือ

( ) 1 วาระ

( ) 2 วาระ

( ) มากกว่า 2 วาระ

( ) ไม่มีวาระ

บรรณาธิการมีตำแหน่งในคณะกรรมการ เป็น _____

6. หน้าที่ของคณะกรรมการแหล่งสารนิเทศ
- ( ) ให้คำปรึกษาเรื่องนโยบายการบริหารงานและการดำเนินงานแหล่งสารนิเทศ
- ( ) พิจารณาคัดเลือกสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อจัดซื้อ
- ( ) หาทุนให้แหล่งสารนิเทศ
- ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____
7. บรรณาธิการ เสนอรายงานสถิติและผลการดำเนินงานของแหล่งสารนิเทศต่อผู้บังคับบัญชา
- ( ) 6 เดือนต่อครั้ง ( ) 1 ปีต่อครั้ง
- ( ) ไม่มีการทำรายงาน ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ข. งบประมาณ

1. แหล่งสารนิเทศมีรายได้จาก
- ( ) งบประมาณประจำปีจากหน่วยงานต้นสังกัด
- ( ) ค่าบำรุงจากสมาชิก
- ( ) ค่าขายสิ่งพิมพ์
- ( ) เงินสนับสนุนจากต่างประเทศคือ _____
- ( ) เงินสนับสนุนจากในประเทศคือ _____
- ( ) ค่าพิมพ์
- ( ) ค่าถ่ายเอกสาร
- ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____
2. จำนวนเงินที่แหล่งสารนิเทศได้รับในปีงบประมาณ 2531 คือ _____
3. งบประมาณที่ได้รับ ใช้เพื่อ
- ( ) ซื้อหนังสือประมาณ _____% ( ) บอกรับวารสารประมาณ _____%
- ( ) ซื้อวัสดุอุปกรณ์ประมาณ _____% ( ) ซื้อครุภัณฑ์ประมาณ _____%

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____ ปรมาณ _____ %

4. ผู้มีหน้าที่จัดหางบประมาณแหล่งสารนิเทศ

- ( ) บรรณาธิการ
 ( ) ผู้บังคับบัญชาค้นสังกัด
 ( ) บรรณาธิการร่วมกับคณะกรรมการแหล่งสารนิเทศ
 ( ) คณะกรรมการแหล่งสารนิเทศ
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ค. บุคลากร

1. ตำแหน่งและวุฒิของบุคลากร

- ตำแหน่ง ( ) ข้าราชการพลเรือน ( ) พนักงาน
 ( ) ลูกจ้าง ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

2. บุคลากรของแหล่งสารนิเทศมีจำนวน _____ คน ประกอบด้วย

- ( ) วุฒิปริญญาตรีบรรณารักษศาสตร์ _____ คน
 ( ) วุฒิปริญญาตรี (ระบุสาขา _____) _____ คน
 ( ) วุฒิปริญญาโทบรรณารักษศาสตร์ _____ คน
 ( ) วุฒิปริญญาโท (ระบุสาขา _____) _____ คน
 ( ) ป.กศ.สูง บรรณารักษศาสตร์ _____ คน
 ( ) ป.กศ.สูง (ระบุสาขา _____) _____ คน
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ _____) _____ คน

3. การส่งเสริมความรู้ของบุคลากร

- ( ) ให้ทุนศึกษาต่อในประเทศ ( ) ให้ทุนศึกษาต่อต่างประเทศ
 ( ) ให้ทุนดูงานฝึกอบรมต่างประเทศ ( ) ให้ทุนดูงานฝึกอบรมในประเทศ
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ง. อาคารสถานที่และครุภัณฑ์

1. อาคารของแหล่งสารนิเทศ
  - ( ) เป็นอาคาร เอกเทศ
  - ( ) ไม่เป็นอาคาร เอกเทศ
  - ( ) มีห้องเฉพาะ
  - ( ) ไม่มีห้องเฉพาะ
2. เนื้อที่รวมทั้งสิ้น _____ ตารางเมตร/ตารางฟุต มีที่นั่งอ่าน _____ ที่นั่ง
3. ครุภัณฑ์ของแหล่งสารนิเทศแบ่งออกเป็น (ระบุเฉพาะครุภัณฑ์ที่มี)

ชั้นหนังสือ	_____ ชั้น	ชั้นวารสาร	_____ ชั้น
ตู้บัตรรายการ	_____ ตู้	ตู้เก็บเอกสาร	_____ ตู้
ตู้ลงทะเบียนวารสาร	_____ ตู้	อื่น ๆ (ระบุ) _____	
4. ครุภัณฑ์อื่น ๆ (ระบุเฉพาะครุภัณฑ์ที่มี)
  - ( ) รถเข็นหนังสือ
  - ( ) เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
  - ( ) เครื่องอัดสำเนา
  - ( ) เครื่องถ่ายเอกสาร
  - ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____
5. โสตทัศนอุปกรณ์
  - ( ) เครื่องฉายสไลด์
  - ( ) เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง
  - ( ) เครื่องดูฟิล์มสตรีป
  - ( ) เครื่องฉายภาพยนตร์
  - ( ) เครื่องเล่นวีดีโอเทป
  - ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

จ. วัสดุสารนิเทศที่จัดเก็บ

1. สาขาวิชาที่จัดเก็บ
  - ( ) วิทยาศาสตร์
  - ( ) เทคโนโลยี
  - ( ) เกษตรศาสตร์
  - ( ) การบริหาร
  - ( ) การตลาด
  - ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

2. สาขาวิชาหลักซึ่งเป็น เป้าหมายในการจัด เก็บและบริการคือ _____
_____

จ. จำนวนวัสดุสารนิเทศ

1. วัสดุสารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ที่มีในแหล่งสารนิเทศ (ระบุเฉพาะรายการที่มี)

หนังสือ _____ เล่ม

วารสาร _____ ชื่อ

หนังสือพิมพ์ _____ ชื่อ

วิทยานิพนธ์ _____ เรื่อง

2. วัสดุสารนิเทศประเภทอื่น ๆ (โปรดระบุเฉพาะรายการที่มี)

( ) เอกสารสัมมนา

( ) รายงานการวิจัย

( ) สิทธิบัตร

( ) เอกสารมาตรฐาน

( ) สิ่งพิมพ์รัฐบาล

( ) แคตตาล็อกผลิตภัณฑ์

( ) สิ่งพิมพ์เผยแพร่ของบริษัท/หน่วยงาน

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

3. โสตทัศนวัสดุ (โปรดระบุเฉพาะรายการที่มี)

( ) ลูกโลก

( ) วัสดุโอ เทป

( ) แผ่นที่

( ) สไลด์

( ) แผ่นภูมิ

( ) เทปบันทึกเสียง

( ) รูปภาพ

( ) ฟิล์มภาพยนตร์

( ) ฟิล์มสตริป

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ช. การจัดหา

1. วิธีการจัดหาวัสดุสารนิเทศต่าง ๆ โดย

☐ ชื่อ	☐ แลกเปลี่ยน
☐ ขอบริจาค	☐ อภินันทนาการ
☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____	

2. ผู้มีหน้าที่คัดเลือกสิ่งพิมพ์เพื่อจัดหาคือ

☐ ผู้บังคับบัญชา	☐ คณะกรรมการแห่งสารนิเทศ
☐ บรรณาธิการ	☐ นักเอกสารสนเทศ
☐ ผู้ใช้	☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

3. แหล่งสารนิเทศแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์กับ

☐ หน่วยงานในสังกัดเดียวกัน
☐ หน่วยงานในสังกัดอื่น ๆ ภายในประเทศ
☐ หน่วยงานในสังกัดอื่น ๆ ต่างประเทศ
☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

4. ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ทำการแลกเปลี่ยน

☐ หนังสือที่เกินความต้องการ	☐ วารสารที่เกินความต้องการ
☐ สิ่งพิมพ์ที่แหล่งสารนิเทศจัดทำ	☐ สิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดพิมพ์
☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____	

ข. การวิเคราะห์หมวดหมู่และจัดทำบัตรรายการ

1. การจัดทำบัตรรายการหนังสือ

( ) ไม่ทำ ( ) ทำเฉพาะเล่มที่เห็นว่าสำคัญ

( ) ทำทุกเล่ม

บัตรรายการที่ทำคือ

( ) บัตรชื่อเรื่อง

( ) บัตรผู้แต่ง

( ) บัตรเรื่อง

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

2. การจัดหมู่ ใช้ระบบ

( ) ระบบ DDC

( ) ระบบ LC

( ) ระบบ UDC

( ) ระบบ NLM

( ) ไม่ได้ใช้ตามระบบใด แม้หมวดหมู่เอง

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

๓. การรักษาหนังสือ

1. วิธีการรักษาวัสดุสารนิเทศให้ถาวร

ก. การรักษาในสภาพเดิม

( ) ฉีดยาป้องกันแมลงที่ปกหนังสือใหม่ ( ) หุ้มปกพลาสติกหนังสือทุกเล่ม

( ) เข้าเล่มหนังสือปกอ่อนให้เป็นปกแข็ง ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ข. การรักษาโดย เปลี่ยนสภาพวัสดุสารนิเทศ

( ) เก็บหนังสือพิมพ์ไว้ในรูปไมโครฟิล์ม

( ) เก็บบทความในวารสารไว้ในรูปไมโครฟิล์ม

( ) เก็บเอกสารสิทธิบัตรไว้ในรูปไมโครฟิล์ม

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

๗. งานบริการ

1. ผู้ใช้ที่เป็นเป้าหมายหลักในการให้บริการ ได้แก่
- ( ) ข้าราชการ _____%
- ( ) อาจารย์ _____%
- ( ) นักวิจัย/นักวิชาการ _____%
- ( ) นักศึกษา _____%
- ( ) พนักงานในสังกัด _____%
- ( ) บุคคลในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมทั่วไป _____%
- ( ) บุคคลทั่วไปคือ _____%
2. ผู้มีสิทธิ์เข้าใช้แหล่งสารนิเทศคือ
- ( ) บุคคลภายนอก _____%
- ( ) บุคคลภายใน
- ( ) สมาชิก _____% ( ) ไม่ใช่สมาชิก _____%
- ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____
3. ผู้มีสิทธิ์ยืมสิ่งพิมพ์จากแหล่งสารนิเทศคือ *
- ( ) ผู้ที่เป็นสมาชิก ( ) ไม่ต้องเป็นสมาชิก
- ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____
4. มีผู้ใช้เฉลี่ยประมาณวันละ _____ คน
- มีผู้ยืมสิ่งพิมพ์รวมทั้งโสตทัศนวัสดุ เฉลี่ยประมาณวันละ _____ คน
- สิ่งพิมพ์ที่ให้อืมเฉลี่ยประมาณวันละ _____ รายการ

5. ถ้ามีการยืมเกินกำหนดมีการปรับหรือไม่

( ) ไม่มี

( ) มี หนังสือทั่วไปวันละ _____ บาท/เล่ม

หนังสือจอง วันละ _____ บาท/เล่ม

อื่น ๆ (ระบุ) _____

6. บริการนอกเหนือจากการให้ยืมหนังสือคือ

( ) บริการหนังสือจอง

( ) บริการให้ยืมวารสาร

( ) บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

( ) บริการแนะนำแหล่งสารนิเทศ

( ) บริการตรวจนิวารสาร

( ) บริการกฤตภาค

( ) บริการถ่ายเอกสาร

( ) บริการใส่ดักกั้นวัสดุ

( ) บริการแปลเอกสาร

( ) จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่

( ) วิจารณ์หนังสือ

( ) ฉายภาพยนตร์

( ) ฉายวีดีโอ เทปในห้องสมุด

( ) บรรยายพิเศษ/อภิปราย หรือปาฐกถา

( ) บริการยืมระหว่างห้องสมุด

( ) ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

( ) บริการสิทธิบัตร

( ) บริการเอกสารมาตรฐาน

- ( ) บริการเลือกสารนิเทศเฉพาะบุคคล (Selective Dissemination of Information (SDI) Service)
- ( ) บริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service)
- ( ) บริการค้นคืนด้วยคอมพิวเตอร์
- ( ) บริการสืบค้นข้อมูลทางไกลจากบริษัท DIALOG
- ( ) บริการรับส่งข้อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในประเทศให้ผู้ใช้
- ( ) บริการรับส่งข้อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากต่างประเทศให้ผู้ใช้
- ( ) ประชุมนิเทศเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้
- ( ) บริการแนะนำการสอนวิธีใช้ห้องสมุด เป็นกลุ่ม/รายบุคคล
- ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

7. บริการที่จัดสำหรับบุคคลในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม เป็นพิเศษคือ _____

8. บริการที่คิดเงินค่าบริการคือ

- ( ) เข้า ยืมหนังสือ อัตรา _____ บาท/เล่ม ในเวลา _____ วัน
- ( ) เข้า ยืมวีดีโอเทป อัตรา _____ บาท/ม้วน ในเวลา _____ วัน
- ( ) ถ่ายเอกสาร อัตรา A4 แผ่นละ _____ บาท อัตรา B4 แผ่นละ _____ บาท
อัตรา A3 แผ่นละ _____ บาท

๙. ความร่วมมือระหว่างแหล่งสารนิเทศ

1. แหล่งสารนิเทศมีความร่วมมือด้านสารนิเทศกับหน่วยงานอื่น ๆ คือ _____

2. แหล่งสารนิเทศที่ท่านไปใช้บริการบ่อย 3 อันดับแรกคือ

1) _____

2) _____

3) _____

3. ลักษณะของความร่วมมือระหว่างแหล่งสารนิเทศ

( ) ยืมหนังสือ/วารสาร

( ) ยืมวีซีดี/เทป-สไลด์

( ) จัดทำวัสดุสารนิเทศร่วมกัน

( ) จัดทำบรรณนิวารสารร่วมกัน

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ตอนที่ 2 เทคโนโลยีสมัยใหม่

1. ประเภทของคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน

( ) เมนเฟรม _____ เครื่อง

( ) มินิคอมพิวเตอร์ _____ เครื่อง

( ) ไมโครคอมพิวเตอร์ _____ เครื่อง

2. คอมพิวเตอร์ของแหล่งสารนิเทศ

( ) มีใช้เฉพาะงานแหล่งสารนิเทศเท่านั้น

( ) ใช้ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย

3. ถ้าท่านใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ร่วมกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุหน่วยงาน _____

_____ เครื่องยี่ห้อ _____

( ) หน่วยความจำ _____ MB

( ) ไม่มีหน่วยความจำ

9. ฐานข้อมูลที่จัดสร้างขึ้นประกอบด้วย

- ( ) บทความในวารสาร
 ( ) ทะเบียนสมาชิกแหล่งสารนิเทศ
 ( ) รวบรวมรายชื่อ
     ( ) หนังสือ
     ( ) วัสดุทัศนวัสดุ
     ( ) โครงการวิจัย
     ( ) วารสาร
     ( ) ผู้เชี่ยวชาญ
     ( ) แหล่งสารนิเทศ
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

10. สิ่งพิมพ์หรือผลผลิต (Output) จากฐานข้อมูลมีดังนี้

- ( ) บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง
 ( ) บัตรรายการหนังสือ
 ( ) รวบรวมรายชื่อ
     ( ) หนังสือ
     ( ) วัสดุทัศนวัสดุ
     ( ) โครงการวิจัย
     ( ) วารสาร
     ( ) ผู้เชี่ยวชาญ
     ( ) แหล่งสารนิเทศ
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

11. แหล่งสารนิเทศเปิดให้ผู้ใช้ค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลโดย

- ( ) มีบุคลากรให้บริการโดยเฉพาะ จำนวน _____ คน
     บุคลากรมีคุณวุฒิ _____
 ( ) ผู้ใช้ค้นจากเครื่องด้วยตนเองโดยมีคู่มือแนะนำ
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

12. แหล่งสารนิเทศมีการติดต่อกับ

ฐานข้อมูลภายนอกหน่วยงานซึ่งจัดทำภายในประเทศคือ _____

ฐานข้อมูลภายนอกหน่วยงานซึ่งจัดทำในต่างประเทศคือ _____

13. แหล่งสารนิเทศของท่านใช้คู่มือในการให้คำสำคัญ (Keywords) คือ

( ) Engineering Index Thesaurus

( ) Thesaurus of Engineering and Scientific Terms

( ) Thesaurus of Scientific Technical & Engineering Terms

( ) ISO Thesaurus

( ) ROOT Thesaurus

( ) Thesaurus of Industrial Development Terms

( ) JICST Thesaurus 1987

( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ตอนที่ 3 ปัญหาในการดำเนินงาน

	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
ก. การบริหารงานทั่วไป				
1. สถานภาพของแหล่งสารนิเทศในหน่วยงานที่สังกัด ไม่อยู่ในสายงานวิชาการ	( )	( )	( )	( )
2. การจัดสายการบังคับบัญชาแหล่งสารนิเทศไม่เหมาะสมจึงทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานสารนิเทศ	( )	( )	( )	( )
3. คณะกรรมการแหล่งสารนิเทศไม่มีความรู้ทางวิชาการระดับทฤษฎีศาสตร์ ทำให้เกิดความไม่เข้าใจในลักษณะงานของแหล่งสารนิเทศ	( )	( )	( )	( )

	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา
4. คณะกรรมการแหล่งสารนิเทศก้าวทำงาน ของบรรณารักษ์	( )	( )	( )	( )
5. บรรณารักษ์ไม่มีอำนาจในการบริหารงาน เท่าที่ควร	( )	( )	( )	( )
6. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )
ข. งบประมาณ				
1. งบประมาณสำหรับดำเนินงานไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
2. ขาดงบประมาณซื้อวัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์	( )	( )	( )	( )
3. การเบิกจ่ายเงินสั่งซื้อหนังสือ สั่งพิมพ์อื่น และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ล่าช้า	( )	( )	( )	( )
4. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )
ค. บุคลากร				
1. บรรณารักษ์มีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจาก งานประจำ	( )	( )	( )	( )
2. จำนวนบุคลากรแหล่งสารนิเทศมีน้อย	( )	( )	( )	( )
3. บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ความชำนาญในสาขา เฉพาะของหน่วยงานต้นสังกัด	( )	( )	( )	( )
4. บุคลากรขาดความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่	( )	( )	( )	( )
5. ผู้ช่วยบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ทาง เทคนิค	( )	( )	( )	( )
6. ขาดที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา	( )	( )	( )	( )
7. ไม่ได้รับการสนับสนุน ในด้านการพัฒนาบุคลากร	( )	( )	( )	( )
8. บุคลากรห้องสมุดไม่มีวิสัยทัศน์ของการบริการ	( )	( )	( )	( )

	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
๘. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )
ง. อาคารสถานที่				
1. ที่ตั้งอาคารไม่อยู่ในตำแหน่งที่ซึ่งผู้ใช้เข้าใช้ได้สะดวก	( )	( )	( )	( )
2. แสงสว่างภายในอาคารไม่เหมาะสม	( )	( )	( )	( )
3. มีเสียงรบกวนมาก	( )	( )	( )	( )
4. การถ่ายเทอากาศไม่ดี	( )	( )	( )	( )
5. ไม่มีการควบคุมทางเข้า-ออกเพื่อป้องกันหนังสือหาย	( )	( )	( )	( )
6. อื่น ๆ (ระบุ) _____				
จ. วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์				
1. ขึ้นวางหนังสือและวารสารไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
2. ตู้บัตรรายการไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
3. ตู้จุลสารไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
4. รถเข็นหนังสือไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
5. โต๊ะทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
6. ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
7. ไม่มีที่จัดนิทรรศการ	( )	( )	( )	( )
8. อุปกรณ์ในการผลิตบัตร				
ก. เครื่องพิมพ์ดีดคุณภาพไม่เหมาะสม	( )	( )	( )	( )
ข. เครื่องอัดสำเนาเก่าเกินไป	( )	( )	( )	( )
9. โสตทัศนอุปกรณ์ไม่ทันสมัย	( )	( )	( )	( )
10. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )

	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา
ฉ. วัสดุสารนิเทศ				
1. หนังสือมีน้อย	( )	( )	( )	( )
2. หนังสือล้ำสมัย	( )	( )	( )	( )
3. หนังสือชำรุด	( )	( )	( )	( )
4. วารสารมีน้อยรายการ	( )	( )	( )	( )
5. วารสารมีเล่มไม่ครบฉบับ	( )	( )	( )	( )
6. หนังสือวารสารหาย ถูกฉีกทำลายบ่อย	( )	( )	( )	( )
7. จำนวนโสตทัศนวัสดุน้อย	( )	( )	( )	( )
8. อื่น ๆ (ระบุ) _____				
ช. การจัดหา				
1. วารสารที่มอบได้รับล่าช้า	( )	( )	( )	( )
2. วารสารได้รับไม่ครบจำนวน	( )	( )	( )	( )
3. คู่มือในการเลือกซื้อไม่เพียงพอ	( )	( )	( )	( )
4. คู่มือไม่ทันสมัย	( )	( )	( )	( )
5. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่ขอ แลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์				
ก. ภายในประเทศ	( )	( )	( )	( )
ข. ต่างประเทศ	( )	( )	( )	( )
6. ไม่มีสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมสำหรับการขอ แลกเปลี่ยน	( )	( )	( )	( )
7. ราคาของสิ่งพิมพ์ เปลี่ยนแปลงทำให้มีปัญหาใน การขออนุมัติ	( )	( )	( )	( )
8. ราคาของสิ่งพิมพ์ เปลี่ยนแปลงทำให้งบประมาณ ไม่พอ	( )	( )	( )	( )

	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา
๘. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )
๘. งานด้านเทคนิค				
1. ตามไม่ทันความก้าวหน้าทางวิชาการ	( )	( )	( )	( )
2. ขาดความรู้ในการให้ตัวเรื่อง	( )	( )	( )	( )
3. คู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน				
ก. ขาดคู่มือ	( )	( )	( )	( )
ข. คู่มือเก่าและล้าสมัย	( )	( )	( )	( )
4. อื่น ๆ (ระบุ) _____				
๙. การให้บริการ				
1. เวลาที่เปิดบริการน้อยเกินไป	( )	( )	( )	( )
2. คู่มือในการค้นคว้ามีน้อย	( )	( )	( )	( )
3. บริการที่จัดทำไม่เพียงพอกับความต้องการ	( )	( )	( )	( )
4. การให้ยืมและการคืนสิ่งพิมพ์ล่าช้า จำกัด	( )	( )	( )	( )
5. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าไม่ตรงความต้องการ	( )	( )	( )	( )
6. การรวบรวมบรรณานุกรมและการทำดัชนีไม่ตรงความต้องการ	( )	( )	( )	( )
7. มีัตรรายการเรียงไว้สับสน	( )	( )	( )	( )
8. หนังสือตามชั้น เรียงไว้สับสน	( )	( )	( )	( )
9. จำนวนหนังสือจองไม่พอ	( )	( )	( )	( )
10. หนังสืออ้างอิงเก่าและไม่ทันสมัย	( )	( )	( )	( )
11. มีหนังสือภาษาไทยน้อย	( )	( )	( )	( )

	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา
12. ค่าถ่ายเอกสารแพง (ในกรณีที่ต้องสมัคร บริการถ่ายเอกสาร)	( )	( )	( )	( )
13. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )
ญ. ผู้ใช้บริการ				
1. ผู้ใช้บริการขาดความรู้ในการใช้แหล่ง สารนิเทศที่ถูกต้อง	( )	( )	( )	( )
2. อื่น ๆ (ระบุ) _____	( )	( )	( )	( )

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในแหล่งสารนิเทศ

โครงการในอนาคต

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____
5. _____
_____

ท่านมีความคิดเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงาน
แหล่งสารนิเทศของท่านอย่างไรบ้าง โปรดชี้แจงลงในเนื้อที่ข้างล่างนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

นางสาวทัศนีย์ บัณฑุเทศ เกิดวันที่ 24 ตุลาคม 2503 จบการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2526 เริ่มทำงานเป็นนักวิชาการ ศูนย์เอกสารและพิพิธภัณฑ์เวชศาสตร์เขตร้อน (ปัจจุบันคือ ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนราชวิถี พญาไท กรุงเทพฯ 10400) ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 ย้ายไปทำงานเป็นหัวหน้างานศูนย์ข้อมูลทางเทคโนโลยี และห้องสมุด สยามสงฆ์ เสริม เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย